

52
 kunstenaars
52x
 open
 huis

11^e atelierroute Laren

21-22 mei 2016 • 11.00 - 17.00 uur

Winnie Fokker

2016 - Brons,
h 70 cm.

1956 - Collectie
Singer Museum Laren

De schilders Jaap en Willem Dooijewaard in het zojuist geopende Singer Museum Laren (1956). Ondanks het verschil in leeftijd, karakter en werkwijze, waren de broers zeer op elkaar gesteld. **Om deze emotie in brons te 'vangen' was een wel heel bijzondere uitdaging.**

Bronzen beelden en portretten te zien en te koop tijdens Atelierroute Laren 21 & 22 mei 2016.

Expositieruimte:
Johanneskerk
Naarderstraat 5
1251 AW Laren
wfokker47@gmail.com
Tel: 06-13 11 58 54
www.winniefokker.nl

NIEMAND IS NORMAAL

ATELIER ROUTE LAREN

Laren viert voor de 11e keer in het weekend van 21 en 22 mei de Atelierroute en ook dit 'jubileum' gebeurt dat met een Art Magazine. 11 is nou niet bepaald een cijfer dat een jubileum aanduidt, maar ik kwam op het idee, omdat 11 een gebruikelijke aanleiding is feest te vieren bij carnavalsverenigingen. Niet dat ik zo'n feestnummer ben, maar de gedachte kwam bij mij op toen ik een artikel in het NRC las met de uitdagende kop 'Niemand is normaal'. Het was de inleiding voor een meer dan interessant interview met James Brett en zijn rondreizend 'The museum of Everything' dat kunst toont van buitenstaanders en autodidacten. "Creativiteit is een mensenrecht", stelt de aanvoerder van zijn eenmansleger die spreekt voor kunstmakers zonder stem en vecht voor culturele gelijkheid en het universele recht op vrije beeldende expressie. "Niet voor een kleine groep van uitverkorenen, maar voor iedereen!" Geen warmer pleidooi voor onze deelnemers van deze 'museumdirecteur' die in 2013 werd uitgenodigd voor de Biënnale in Venetië. Ook bij de 11e Atelierroute krijgt iedereen evenveel kans zijn of haar talent te uiten: hét uitgangspunt van het bestuur van de Atelierroute Laren dat twee jaar geleden besloot een ballotage voor deelnemende kunstenaars achterwege te laten. Deze nieuwe visie werd door het publiek massaal omarmd en de bezoekersaantallen namen nog meer toe. Het enthousiasme bij de bedrijven, winkeliers en particulieren de route financieel te ondersteunen, resulteerde opnieuw in een gratis full-colour magazine.

Geniet u dus van 52 kunstenaars die het niet kunnen laten. De werken zijn te koop tegen zeer betaalbare prijzen!

Leo Janssen

INHOUDSOPGAVE

.3	Niemand is normaal	.49	Binnenkijken
.5	Een Rembrandt kopen... dat kan iedereen	.54	Meteen verkocht
.6	De kunstenaar als uitvinder	.57	Deelnemende kunstenaars
.11	Deelnemende kunstenaars	.60	Kunst op zijn waarde geschat
.16	De eerste Gooise Vrouwen	.62	„Er is geen kunst an!“
.19	Dat gaat naar Madrid toe	.66	Deelnemende kunstenaars
.23	Deelnemende kunstenaars	.71	„Ik wil ons publiek verwennen met kadootjes.“
.28	Een mooie wereld	.74	Bertram Beerbaum: „Kunst nodigt uit.“
.32	Deelnemende kunstenaars	.77	Beeld van een tuin
.38	Rondje Brink	.81	Rembrandt maakte al selfies
.41	Deelnemende kunstenaars		
.46	De Singers achterna		

Bestuur Atelierroute Laren

COLOFON 11 LAREN ART MAGAZINE is geproduceerd in opdracht van de Stichting Atelierroute Laren. Redactie: Hetty Eijbers, Leo Janssen, Rob van Vuure en Elize van der Werff. Met medewerking van: Antoinette van den Brink, Jaap van Duijn, Karel Loeff, Agnes de Rijk en Margriet van Seumeren. Fotografie: Peter van Rietschoten, Elize van der Werff en Leo Janssen. Corrector: Saskia Vos. Tekening plattegrond: Frederieke Kuik. Vormgeving en lay-out: Mathilde van der Hoeven. Met dank aan Rabobank Noord Gooiland. Druk: Albe de Coker, Antwerpen. Oplage 8.000 exemplaren. Alle rechten voorbehouden/Laren, mei 2016. Wij hebben geprobeerd alle rechthebbenden van het beeldmateriaal te achterhalen. Personen of instanties die menen dat hun rechten desondanks niet gerespecteerd worden, kunnen contact opnemen met de redactie.

www.atelierroutelaren.nl (met dank aan Counterpoint Communicatie, Goirle)

EEN REMBRANDT KOPEN... DAT KAN IÉDEREEN

We spraken over atelierroutes, over kunst kijken, er van genieten en af en toe misschien kunst kopen.

We spraken over de twee schilderijen van Rembrandt die door Frankrijk en Nederland sámen zijn aangekocht. De portretten van Maerten Soolmans en Oopjen Coppit, geschilderd in 1634. De discussie dwarrelde tot iemand tegen mij zei: "Hee, Rob, hoe is het eigenlijk met die Rembrandt van jôu?"

Eindelijk!

Ik beken twee dingen. Eén: ooit kocht ik een echte Rembrandt. En twee: ik ben geen miljonair.

Hoe valt dat te rijmen?

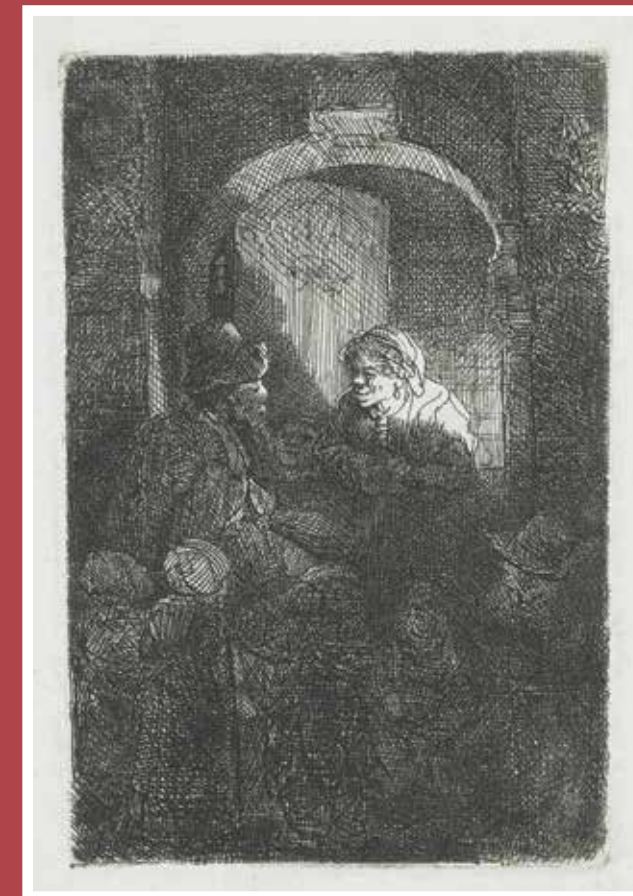
Twintig jaar lang was ik in het bezit van een echte Rembrandt, oók samen aangekocht, in een constructie die ik graag uitleg vanwege de eindeloze mogelijkheden. Rembrandt staat voor financieel onbereikbaar, alleen in musea te zien, samenvatting van de wereldberoemde Hollandse schilderkunst. Zo werd je opgevoed, zo leerde je het op school. Maar op een bepaald moment ontdekte ik: je hoeft niet in miljoenen

te denken om een echt werk van Rembrandt te kunnen kopen. Er zijn (door de meester-zelf) afgedrukte etsen te koop voor 15.000 euro. Ook vijftienduizend euro is veel geld, dus bedachten we een creatieve constructie. In één avond vond ik dertig vrienden en collega's bereid om vijfhonderd euro te investeren. 'Een paar dagen vakantie kost meer'. Met deze dertig mannen en vrouwen kochten we een Rembrandt, om precies te zijn: ets De Schoolmeester, 9 cm bij 6 cm, gemaakt in 1641, zeven jaar na Maerten en Oopjen. Onze stichting noemden we deftig Het Rembrandt College. We regelden de verzekering,

we regelden erfrechten en we regelden een rouleerschema voor ons bezit. Af en toe hing De Schoolmeester een maand bij mij in de woonkamer. Appelflauwte & katzwijn als je achteloos zei: "Daar links van de televisie hangt een Rembrandt." Een van de vrienden had wel eens Amerikaanse zakenrelaties op bezoek, speciaal voor de gelegenheid werd de ets dan even opgehaald, dwars door het rouleerschema heen. "Yes, I just bought me a Rembrandt." Twee keer per jaar kwam ons voltallige College voor diner bijeen, aan het hoofd van de tafel pronkte dan De Schoolmeester. En elke keer werd er niet alleen gegeten, maar was er ook een Rembrandt-gerelateerde activiteit. Henk van Os, toen directeur van het Rijksmuseum, gaf een rondleiding letterlijk áchter de Nachtwacht om (bewaking, hygrometers, houtsoort lijst, hersteld scheurtje). Een restaurant regelde voor ons het levelingsmenu van het gezin Van Rijn (gore zuurkool). Een combo speelde een compositie geïnspireerd op De Nachtwacht. Zeker dertig bijeenkomsten hebben we zo georganiseerd.

De vraag was: "Hee Rob, hoe is het eigenlijk met die Rembrandt van jou?" Ons Rembrandt College verwaterde, teveel afvallers, de ets werd tenslotte verkocht. Maar ik ben blij wanneer iemand zegt: die tekening van Van Gogh is niet te betalen. Of die gitaar van Elvis. Het oorspronkelijke manuscript van Ik Jan Cremer. Voetbalschoenen Pele. Oldtimer uit 1910. Schilderij Jeroen Krabbé. Echte menukaart Titanic. Blij, want dan kan ik mijn Rembrandtverhaal nog een keer vertellen.

*Rob van Vuure
Bladenmaker
en columnist
(o.a. Gooi-en Eemlander)*

Ets De Schoolmeester (1641), Rembrandt van Rijn.

FRANSE MODERNISTEN

Bonnard
Braque
Corneille
Courbet
Degas
Delaunay
Derain
Dufy
Gauguin
Gris
Maillol
Marinot
Marquet
Matisse
Modigliani
Pissarro
Picasso
Seurat
Soutine
Van Dongen
Zadkine

19.04 t/m 28.08 2016

SINGER LAREN

BankGiroLoterij ABN-AMRO

Musée d'Art moderne de Troyes,
collections nationales Pierre et Denise Lévy

Amadeo Modigliani, Jeanne Hébuterne, 1918, olieverf op doek, 46 x 29 cm, 1976.
Troyes, musée d'Art moderne, collections nationales Pierre et Denise Lévy

VERFTUBE, DE BASIS VOOR DAGELIJKS GEBRUIKT PRODUCT

DE KUNSTENAAR ALS UITVINDER

VERF VOOR ONDERWEG

Waar doek en kwast uit beeld zijn verdwenen, bewonderen we aspecten van de verf als de kleur, dikte en de wijze waarop deze al dan niet in een doelbewuste compositie op een zogenaamde drager is opgebracht.

Verf wordt vervaardigd uit pigmenten, die gemengd worden met andere grondstoffen. Tot de middeleeuwen

en bij het schilderen van iconen wordt gebruik gemaakt van tempera. In dat geval is het eigeel waarmee de pigmenten worden gemengd.

In de westerse schilderkunst is het gebruik van olie als mengmiddel gemeengoed geworden. Lijnolie en terpentijn zijn daarbij vanouds de meest gebruikte grondstoffen. Verf zonder bindmiddel noemen we

watervarf. Bij oplossen in water is deze verfsoort uitermate geschikt voor werk op papier.

Als we denken aan hoe een schilderij wordt vervaardigd, dan denken we naast de zo kenmerkende schildersezels en penselen meestal ook meteen aan het palet. Het palet is de plank waarop zich de klodertjes verf bevinden. Het palet ligt makkelijk in de hand en de kunstenaar kan eenvoudig met een penseel de basiskleuren mengen tot de door hem of haar gewenste kleur.

Kunstenaars die rondtrokken door de natuur en 'plein air' een schilderstuk maakten, droegen naast palet en ezel veelal ook een schilderskistje bij zich. Hierin bevond zich naast potloden, gum en penselen ook de verf.

En die verf zat in tubes. Kunsthistoricus Max Put rekent de verftube tot één van de 25 uitvindingen die onze kunstgeschiedenis ingrijpend hebben beïnvloed. En terecht. Zonder de tube hadden kunstenaars nog eindeloos geknoeid met doosjes, blikjes en bakjes. De tube had bovendien als voordeel dat de verf niet opdroogde, zodat schilders in de open lucht konden schilderen. Daarmee was het voor de impressionisten en de schilders van de

Haagse School een onmisbare uitvinding.

DE TANDARTS EN ZIJN HOBBY

Elias Stark (1849-1933) was een voor Laren niet zo bekende kunstenaar, maar is wel verantwoordelijk voor de oprichting van een van de meest bijzondere ateliers in het dorp. Stark was autodidact en lid van kunstenaarsvereniging Arti et Amicitiae en kreeg als tekenaar, etser en schilder onder andere adviezen van de ons zo welbekende Anton Mauve.

In 1887 werd op het Museumplein in Amsterdam een tentoonstelling gehouden voor voedingsmiddelen. Het was de tijd van de grote wereldtentoonstellingen, maar ook van nationale en specifieke tijdelijke tentoonstellingen. Het Museumplein werd omgetoverd in een stadsplein met huizen die waren gebouwd in de stijl van de Hollandse renaissance. Ze vormden het decor voor de bedrijven die zich er presenteerden. Na afloop van de tentoonstelling werden de gebouwen verkocht. Stark kocht het gebouw waarin cacaoafabrikant Blocker zijn producten had getoond. Het verhuisde naar zijn tuin aan de Amsteldijk 36 om daar gebruikt te worden

“*Kunstenaars die rondtrokken door de natuur en 'plein air' een schilderstuk maakten, droegen naast palet en ezel veelal ook een schilderskistje bij zich. Hierin bevond zich naast potloden, gum en penselen ook de verf.*”

WIJKOPERIJ WESSELING VENTE - DÉGUSTATION

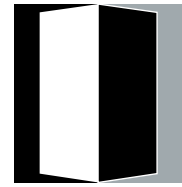
Vente et Degustation - Depuis 1988

Wijnimporteur met eigen (web)winkel en proeflokaal, gevestigd in een oude gerestaureerde boerderij in Laren.

Webshop: www.wijnkoperijwesseling.nl
Adres: Torenlaan 33a, 1251 HG Laren
Tel: 035-5311311
E-mail: info@wijnkoperijwesseling.nl

Geschilderd door: Hans van Deuren

Van Deuren

ACCOUNTANTS & BELASTINGCONSULENTEN

- ADMINISTRATIES
- JAARREKENINGEN
- INKOMSTENBELASTING
- VENNOOTSCHAPSBELASTING
- LOONADMINISTRATIES
- ADVISERING

Sint Janstraat 29
1251 KZ LAREN
Tel: 035-5386665

als bijlathkamer en atelier. Hij noemde het bijgebouw passend 'Het Blookertje'.

Toen Stark in 1903 verhuisde naar Laren, nam hij de voormalige expo-woning mee. Zo komt het dat we aan de Drift op nummer 20 tussen de bomen een bijzonder gebouw kunnen ontwaren, dat meer in de stad past dan in een dorp. Het huis heette 'Hein Duvel' en werd uitgebreid met een woonhuis naar ontwerp van het duo

” Tandarts Stark had inmiddels zijn *eigen* merk tandpoeder, tandwater en tandpasta opgericht.

Rigter en Van Bronkhorst, die later ook tekenden voor de uitbreiding aan het toenmalige hotel Hamdorff.

Stark kon zich storten op zijn talentontwikkeling als kunstenaar omdat hij in 1871 farmaceut werd en in 1873 apotheker aan de Leidse Hogeschool. Vanaf 1876 vestigde hij zich als tandarts te Amsterdam. En daar komen we op de wonderlijke link tussen verf en een door ons allemaal dagelijks gebruikt product. Tandpasta werd voor het eerst geproduceerd in 1850 door de Amerikaan Washington Wentworth Sheffield. Aanvankelijk werd het product verkocht in een glazen pot. Tandarts Stark, die als kunstschilder net als vele anderen gebruik maakte van verf in tubes, mag de uitvinder worden genoemd van de tandpasta in tubes, zoals wij die dagelijks nog steeds gebruiken. De knijpbare zinken verftube zelf was een uitvinding van de Amerikaan John Goffe Rand (1801-1873). De tube die Rand uitvond, was in eerste instantie niet meer dan een holle cilinder met open uiteinden. In 1841 kreeg hij hiervoor het Britse patent en het Amerikaanse octrooi.

In 1888 verschijnt een advertentie in het Algemeen Handelsblad van een nieuwe uitvinding. Tandarts Stark had inmiddels zijn eigen merk tandpoeder, tandwater en tandpasta opgericht. In de advertentie staat 'E. Stark's tandpasta in tubes' genoemd. En daarmee had de kunstenaar en tandarts een wereldprimeur. Pas vanaf 1892, vier jaar later, zou de tandpasta in Engeland in tubes worden geproduceerd en verkocht. En zo staat een kunstenaar dus aan de basis van dat wat we dagelijks nog in onze badkamer gebruiken.. •

Karel Loeff (1969) is directeur van Erfgoedvereniging Heemschut, inwoner van Laren en kunst- en architectuurhistoricus.

CONCEPTS IN COMFORT

KABAZ OPENT INSPIRATIE-ATELIER IN LAREN

Nico Bierlaagh

Frans Langeveldlaan 66 / 1251 XZ Laren / 06 21400341 / www.nicobierlaagh.nl / n.bierlaagh@tele2.nl

*Zijn composities
zijn helder en eenvoudig.
Alle aandacht wordt
naar het onderwerp getrokken.*

Annemarie Bitter

Mauvezand 38-40, 1251 JG Laren / 035 5389273 / info@annemariebitter.nl / www.annemariebitter.nl

*Haar stijl
is verstild,
poëtisch, van
binnenuit.*

Nieuwsgierig wat we voor u kunnen betekenen?
We ontmoeten u graag in Laren.

KABAZ ATELIER

Brink 9, 1251 KR Laren
[oude pand Lionel Gallery]
035-538 02 70
laren@kabaz.nl

OPENINGSTIJDEN:
Maandag: op afspraak
Dinsdag t/m vrijdag: 9.00 tot 17.30 uur
Zaterdag: 10.00 tot 17.00 uur

ARCHITECTUUR BNA
INTERIEUR BNI
BOUWMANAGEMENT
STYLING

KABAZ.NL

Janine Boot 3

Expositie: Restaurant George LA, Naarderstraat 46, 1251 BD Laren /

Woonadres: Heideveldweg 46, 1251 XN Laren / 06 22203270 / info@janineboot.nl / www.janineboot.nl

4 Karin Calis

Schapendrift 3, 1251 XD Laren / 06 44039506 / calis@tele2.nl

Mariella Bosman 52

Expositie: Torenlaan 36, 1251 HK Laren /

Bij de realisatie van dit magazine hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van een van onze deelnemende kunstenaars Mariella Bosman. Deze plek was bedoeld om aan te kondigen dat Mariella voor het eerst haar creatieve uitingen aan haar dorpsgenoten kon tonen. Het werd haar niet gegund. Toch wil een vriendin van haar dat u kennismakt met Mariella's werk. Dat kan op zaterdag 21 mei tussen 11.00 uur en 17.00 uur op de Torenlaan 36.

Het bestuur van de Atelierroute Laren wenst de familie veel sterkte met dit grote verlies.

Hans van Deuren

Expositie: Kantoor van Deuren, Sint Janstraat 29, 1251 KZ Laren /

Woonadres: Tafelbergweg 65, 1251 KZ Laren / tafelberg@vandeuren.nl

Het schilderen en tekenen moet mij verrassen en plezieren.

Jacqueline Dik 6

Rijksweg-West 6, 1251 CK Laren / 035 5380836 - 06 54272085 / jacquelinesdik@hotmail.com / www.artbyjacqueline.nl

Ik probeer altijd op frisse wijze en met een spontane hand een aansprekend en kleurrijk verhaal te creëren.

8 Winnie Fokker

Expositie: Johanneskerk, Naarderstraat 5, 1251 AW Laren /

Woonadres: Pastoor Hendrikpark 91, 1251 MC Laren / 06 13115854 / wfokker47@gmail.com / www.winniefokker.nl

Haar portretten beelden personen uit met een geheel eigen leven, soms van lang geleden.

Charlene van den Eng 7

Eemnesserweg 3A, 1251 NA Laren / 06 31741123 / charlene.vandeneng@gmail.com / www.charlene-art.nl

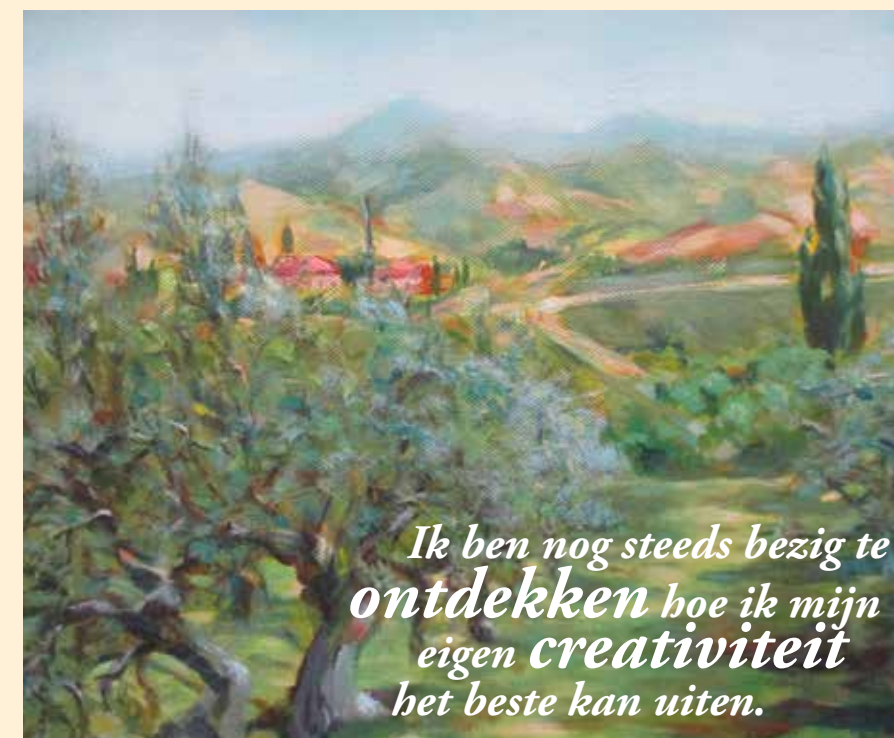

Haar unieke stijl van schilderen legt de emotie en innerlijke schoonheid van haar modellen bloot.

9 Anne Miek Godschalk

Vredelaan 21, 1251 GD Laren / 06 10796298 / annegodschalk@gmail.com / www.annemiegodschalk.nl

Ik ben nog steeds bezig te ontdekken hoe ik mijn eigen creativiteit het beste kan uiten.

DE EERSTE GOOISE VROUWEN

Als we aan de eerste Larense schilders denken dan hebben we het altijd over Anton Mauve en Albert Neuhuys. Aan de vrouwelijke kunstenaars wordt pas veel later gedacht. Toch hebben veel schilderessen Laren bezocht. Drie kunstenaressen van het eerste uur Wally Moes, Arina Hugenholtz en Etha Fles voelden zich thuis in Laren. Wally Moes is hiervan de bekendste, niet in het minst omdat haar naam is verbonden aan de Larense vrijwilligersprijs. Zij en haar vriendinnen Etha Fles en Arina Hugenholtz waren opvallende verschijningen in het Laren van rond 1885.

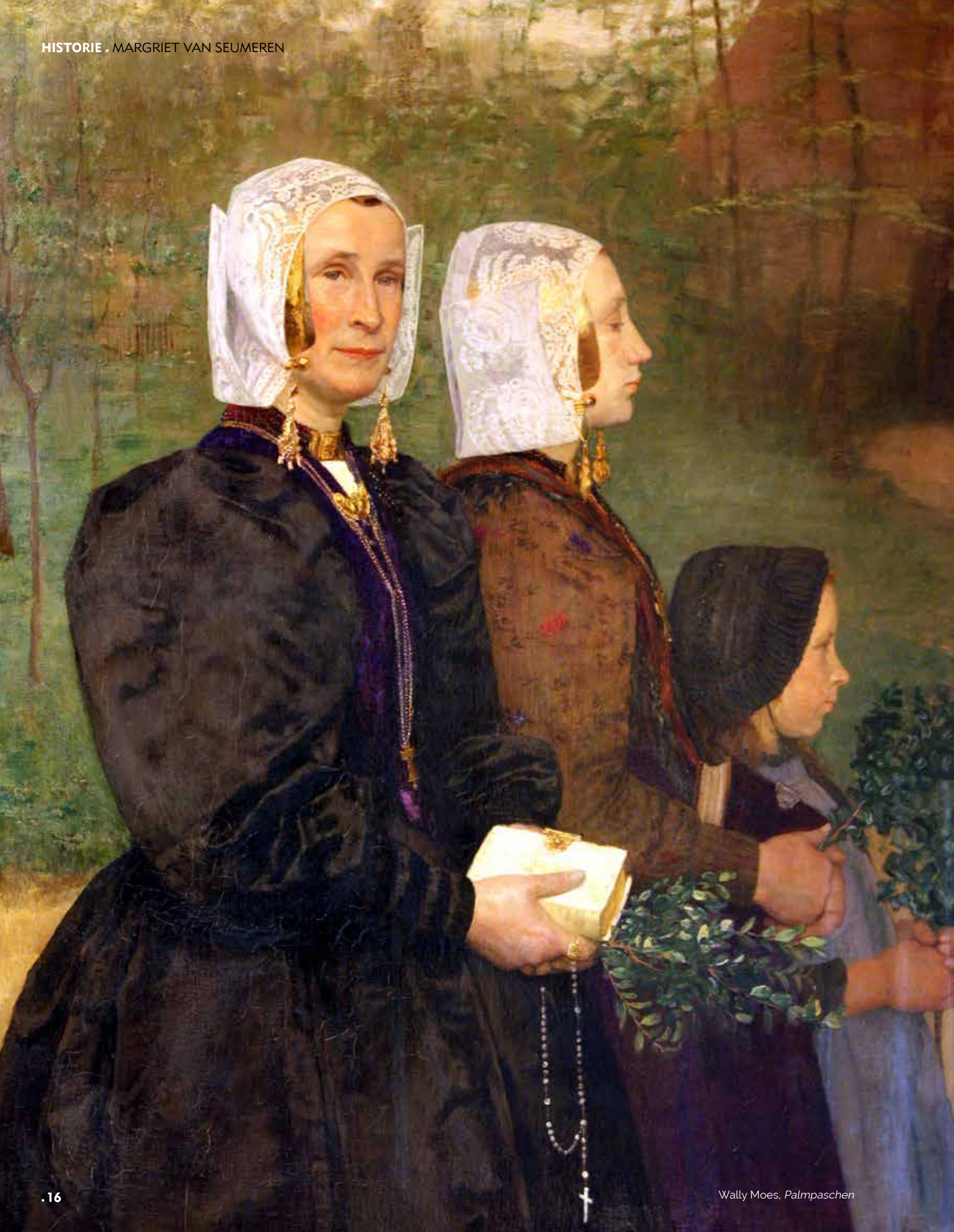
Wally Moes (1856-1918) had Etha Fles leren kennen op de Rijksacademie in Amsterdam. Wally volgde de schildersklas en had een eigen loge op de academie. Etha volgde de tekenklas en zocht Wally op in haar loge. Wally Moes schrijft later in haar memoires over hun eerste ontmoeting. 'Etha was toen een lang flink gebouwd meisje met krullend donkerblond haar. Wally werd uitgenodigd bij de familie Fles in Utrecht en bezocht het grote huis aan het Domplein. De vader van Etha was een bekend oogarts.'

Het was Etha Fles (1857-1948) die Laren ontdekte. In de zomer van 1884 logeert ze in de herberg De Vergulde Postwagen van de weduwe Hamdorff. De Vergulde Postwagen gelegen aan de Brink van Laren zal later onder leiding van zoon Jan uitgroeien tot het befaamde en helaas gesloopte Hotel Hamdorff. Het bevat haar goed en ze vindt dat haar vriendin Wally ook Laren moet leren kennen. 'Op een middag zond Etha mij een dringende boodschap uit Laren, dat ik dadelijk moest komen want dat het er zo heerlijk was.' Wally was hard aan het werk in haar Amsterdamse atelier en kon zich maar moeilijk

losmaken van haar kunst. Maar het was blijkbaar moeilijk om haar vriendin wat te weigeren en daarom toog Wally de volgende dag naar Laren. En Etha kreeg gelijk. Wally zou hier nooit spijt van krijgen.

Wally kwam in Laren aan met de stoomtram en stapte uit op de Brink. Ze was meteen onder de indruk van de sfeer in het dorp. De kerkbrink met de lange rijen rankopgaande iepen en de kleine waterplas, de Coeswaerd.

In de gelagkamer van De Vergulde Postwagen trof ze Etha aan samen met de schilders Jacob Smits, Hendrik Valkenburg, de Duitse later bekende kunstenaar Max Liebermann en Arina Hugenholtz. Anton Mauve was er ook en hij was volgens Wally het middelpunt van het gezelschap. Laren blijft trekken en vaak zijn de twee kunstenaressen te vinden in het logement aan de Brink. Regelmatig zoeken ze dan ook Mauve op die in 1885 in een huis aan de Naarderstraat in Laren is gaan wonen. Zo gebeurt het dan dat op een mooie voorjaarsdag in 1886 Mauve hen vraagt of ze niet naast hem willen wonen. Zijn

Wally Moes, Palmpaschen

Etha Fles

Arina Hugenholtz

Wally Moes

Arina Hugenholtz.
Brink te Laren

buurman de schilder Albert Neuhuys vertrekt. Mauve houdt van rust en is bang om lawaaierige burens te krijgen. Het lijkt hem dan ook een goed idee Wally en Etha te vragen om elkaars burens te worden. Een villa in Laren stond hen wel aan, ze waren toch van plan om vaak naar Laren te komen. Na 1888, na het overlijden van hun dierbare vriend Anton Mauve, huren ze Villa Maria. Dan vertrekt Etha Fles uit Laren en Wally Moes gaat op Klein Lindenhof wonen aan de Oude Naarderweg.

Laren stond in die tijd bekend om de Larense binnenhuizen. Maar hoe schilderachtig het landschap, de scheefgezakte huisjes met rietgedekte daken en de klederdracht van de Laarder ook waren, Wally zag ook de keerzijde. 'Ik zag hoe ongezond die schilderachtige bouwvallige woningen waren en hoe onbeschrijflijk vuil de mensen. De kleine kinderen werden door onkunde verwaarloosd, zieken en ouden van dagen bleven zonder hulp. Het ongezonde bedrijf dat zo mooi was om te schilderen veroorzaakte veel tering en in bijna elke familie heerste er waanzin en idiotisme.'

Etha en Wally waren begaan met het lot van de Larense kinderen. Samen met kunstenaar Jan Veth bereidden ze een kerstfeest voor. Ze vragen aan meester Van Wulfen om mee te denken. De hoofdonderwijzer studeerde met de kinderen kerstliedjes in. Het zou een feest worden voor kinderen van 5 tot 13 jaar. Een vriend zorgde voor voldoende broodjes en krentenbroodjes. Ook werd er gezorgd voor kaas, chocolademelk en speelgoed. Het werd een geweldig feest.

De kunstenaressen gingen vaak naar De Vergulde Postwagen. Voordat ze de burens van Mauve werden, logeerden ze graag in het logement. Hoe primitief het er ook was, de familie Hamdorff had een bepaalde voorliefde

voor schilders die zij iets dichter als andere gasten bij zich voelden staan. 'Wij aten altijd aan een tafel apart, maar dat was meer, omdat wij eigenlijk niet gerekend werden bij dames en heren te horen' schrijft Wally Moes in haar memoires. Van Mauve weten we dat hij regelmatig vlooiën in de wasbak op zijn kamer aantrof.

Mauve was de spil in het gezelschap van de vrouwelijke kunstenaars waar ook Arina Hugenholtz (1848-1943) toe behoorde. Zij kreeg les van Anton Mauve en hij was het die haar overhaalde om naar Laren te komen. Ze kwam evenals Etha en Wally uit een welgesteld milieu. Het was in de 19e eeuw gebruikelijk in gegoede milieus dat jonge vrouwen schilder- en tekenles kregen. Het beroep van kunstenaar was dan ook minder vanzelfsprekend voor de lagere sociale klasse. Arina Hugenholtz werd mede door haar verschijning wel 'de grande dame' van de Larense schildersbent genoemd. Anders dan Etha en Wally bleef ze in De Vergulde Postwagen logeren.

Het schilderen in de buitenlucht was in zwang onder de Larense schilders. Op aanraden van Mauve ging Wally Moes buiten werken. Dat was geen succes. Zeker nadat de Haagse Schoolschilder Paul Gabriël haar zag zwoegen op een studie van spelende kinderen in het gras. Gabriël schamperde dat haar kinderen niet in het gras zaten. Hun gezichten en handen moeten vol gras zitten. Met andere woorden 'Ge mot ze laten vrêten' zo tekende ze later op.

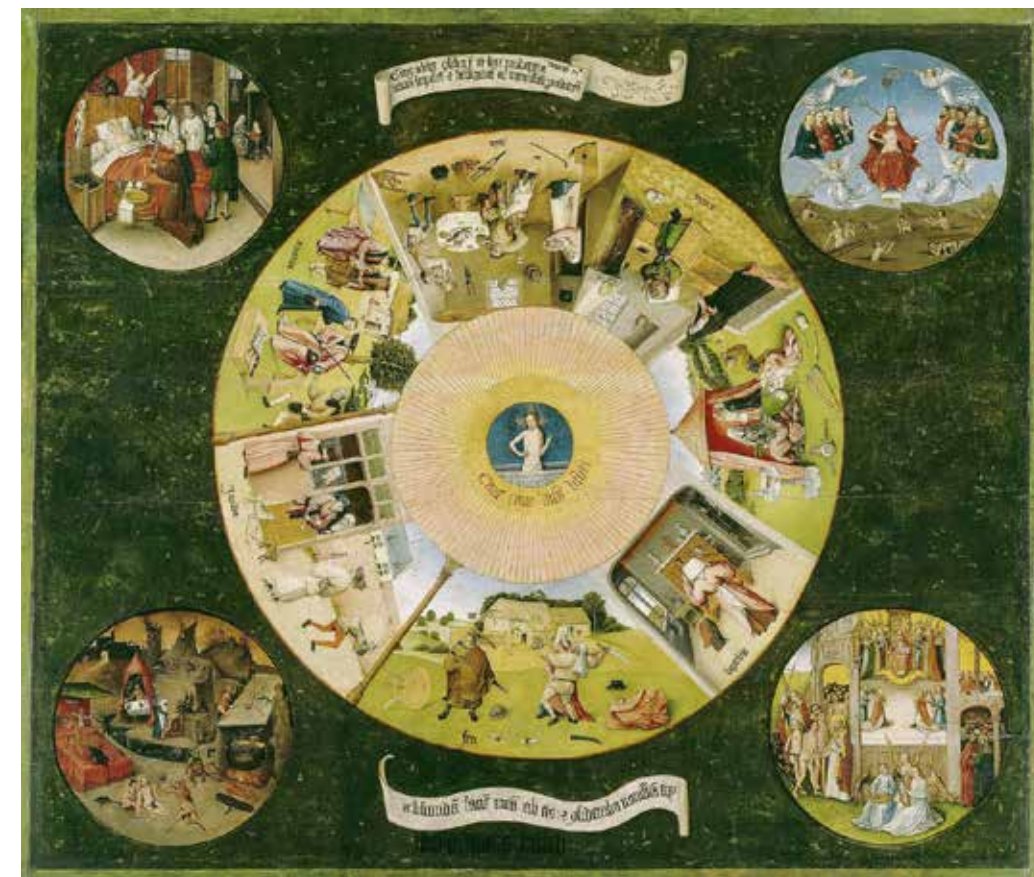
Aan de carrière van Wally Moes als kunstenaar kwam plotsklaps een einde toen er in 1914 reuma werd geconstateerd. Ze ruidde het penseel in voor de pen. Ze schreef meerdere boeken en haar memoires Heilig Ongeduld. Waarschijnlijk is deze carrièremove beïnvloed door Etha Fles. Zij kreeg vooral bekendheid als kunstkriticus en schrijfster. •

Etha Fles. Landschap met kasteel en boot op de voorgrond

DAT GAAT NAAR MADRID TOE....

Ruim 350.000 bezoekers genoten in het Noordbrabants museum van de overzichtstentoonstelling van de Bossche meester Jheronimus Bosch. Eén ervan was Laarder Jaap van Duijn, voorzitter van de Larense Stichting Gifted Art. "Het was duvels mooi en goddelijk genieten", klinkt het enthousiast als hij het heeft over de tientallen topstukken van Neerlands beroemdste middeleeuwse kunstenaar. Wie geen kaartje heeft kunnen bemachtigen, kan deze zomer nog terecht in Madrid! In het Museo Del Prado. Tot 11 september. Daar hangen er nog veel meer.

Jheronimus Bosch, De Zeven Hoofdzonden

Jheronimus Bosch, *De Tuin der lusten*

Rond 1450 wordt Jheronimus van Aken in 's-Hertogenbosch geboren. Hij ontwikkelt zijn schildertalent in het familieatelier van zijn vader die ook kunstschilder was. Rond 1480 trouwt hij met de welgestelde Aleid van de Meervenne. Zijn roem groeit gestaag. Als hij in 1488 als 'gezworen lid' toetreedt tot 'De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap', creëert hij een artiestennaam gebaseerd op zijn woonplaats: Jheronimus Bosch. Dankzij prestigieuze opdrachtgevers gaat zijn carrière voor de wind.

Omdat Bosch een vernieuwer was, was hij zeer intrek bij Filips de Schone van het Bourgondische hof in Brussel. De Nederlanden waren in die tijd eigendom van graaf Filips de Schone. Zijn opvolger keizer Karel had wat minder met kunst en wat meer met oorlogvoeren. Diens zoon Filips II daarentegen weer meer met kunst. In El Escorial, ca. 45 km ten noordwesten van de hoofdstad Madrid, liet hij een immens abdijcomplex bouwen. Hij bewonderde Jeroen Bosch zeer en kocht verschillende werken ter opluistering van dit indrukwekkende kasteel. Vandaar dat er meer werken van Jeroen Bosch hangen in Spanje dan in ons eigen land.

Bosch' werk uit de 15e eeuw verbeeldt de grote thema's van zijn tijd: verleiding, zonde en rekenschap. De gedachte over 'de Hemel en God' en over 'de hel en de duivel' was

heel anders dan nu. Zijn schilderijen vol illusies, hallucinaties en wonderlijke gedochten vertellen op een zeer kleurrijke en karakteristieke manier wat de beleving van de toenmalige aanschouwers was. Angst en vrees overheersen. Er is de belofte aan de Hemel, maar zeker weet je het nooit. De beeldtaal waarin hij realiteit en fantasie combineert, is in deze laat-middeleeuwen totaal nieuw. Zijn werk is doortrokken van een christelijke moraal waarin de mens door zijn eigen wil het goede boven het kwade kan verkiezen en zo de zaligheid verwerven, in plaats van te moeten branden in de hel. Maar dat ging niet vanzelf. Steeds weer moest hij aan de vleselijke lusten die hem naar de zonde trokken weerstand bieden.

DE TUIN DER LUSTEN

De Tuin der lusten is ongetwijfeld zijn mooiste werk en alleen te zien in Spanje. Sinds 1593 is het schilderij in handen van het koningshuis. Koning Philip II was de eerste trotse bezitter van het schilderij. In 1933 werd het gerestaureerd en drie jaar later opgeslagen in het museum del Prado.

De Tuin der lusten van 'de duvelmaker' zoals Bosch spottend wordt genoemd, heeft een bijzondere beeldtaal. Wat wordt er met dit unieke laat-middeleeuwse kunst-

werk precies bedoeld? Het bestaat uit vier voorstellingen waarover de meningen nogal zijn verdeeld. Sommigen zeggen dat het gaat over de zondigheid die aan de kaak wordt gesteld, anderen interpreteren het meer als een 'schijnparadijs' waarin men zich waant in een situatie vóór de zondeval, zonder besef van enig gevaar of van goed en kwaad.

Jheronimus Bosch, detail rechterpaneel uit *De Tuin der lusten*

Zo'n meesterwerk van Bosch is een ware ontdekkings-tocht waarin men zich kan laten verleiden door vogels - in de middeleeuwen symbolen van liefde en lust - of kan laten onderdempelen in de donkerte van de hel. Of verbazen over de gecreëerde saters, kwelgeesten, fabelwezens, gedochten en monsters én hun slachtof-

“Ontdek het detail van de *VROUW* onder de stoel die staart in de spiegel.

fers. Neem zo'n menselijk detail als de vrouw die onder de stoel staart in een spiegel en daarom waarschijnlijk schuldig is aan ijdelheid. Een doodzonde! De pad op haar borst staat tegelijkertijd voor dood en wellust.

Zo'n ontdekkingsstocht geldt, hoop ik ook voor u als bezoeker van de 11e Atelierroute met ruim 50 kunstenaars. Laat uw ogen dwalen langs mooie objecten in allerlei kleuren en vormen. Geniet van de kunst, maar ook van de kunstenaars, die u graag uitleg geven. Probeer daarbij net als bij Jeroens schilderijen te ontdekken wat de eigentijdse eigenschappen zijn en de achterliggende gedachten. Wij kunnen de vele raadselen van Jheronimus Bosch niet meer oplossen, maar u kunt in de rondgang langs de ateliers met de makers van gedachte wisselen, u verdiepen en genieten van wat ons Laren met haar vele ateliers te bieden heeft. Mogelijk zegt u na afloop: "Het was duvels mooi en goddelijk genieten!" •

Jaap van Duijn
Voorzitter, Stg. www.GiftedArt.nl

PS: Kijkt u ook even op www.vangoghroute.nl voor onze andere meester Vincent van Gogh.

Jheronimus Bosch, buitenluiken van *De Tuin der lusten*: de schepping van de wereld

GASTROBAR-ANTON

Nieuw in Laren

Midden in Laren is Gastrobar Anton geopend. Anton huist onder één dak met restaurant Mauve. U kunt bij Gastrobar Anton terecht voor een goede kop koffie, wijn per glas of een lekkere cocktail. Daarnaast serveren we verfijnde gerechtjes waarmee u zelf uw lunch of diner kunt samenstellen.

Heerlijk eten

Wij serveren de hele dag dezelfde menukaart met kleine gerechtjes die zijn aangepast aan de drankkaart. Wat denkt u bijvoorbeeld van een goed glas wijn met gegrilde bietjes, geltenkaasmousse, sherryazijn en dragon? Of een cocktail met steak tartaar, gepofte quinoa en mosterdschuim?

Op onze **cocktailkaart** vindt u klassieke cocktails als een mojito of een cosmopolitan, maar wij hebben ook een cocktail van de maand!

Brink 1 | 1251 KR | Laren | 035 - 53 11 852
info@gastrobar-anton.nl | www.gastrobar-anton.nl

MAUVE

In het hart van Laren ligt restaurant Mauve, vernoemd naar de Larense meesterschilder Anton Mauve. Mauve is dagelijks geopend vanaf 10.00 uur voor lunch en diner

Lunch

Op onze uitgebreide lunchkaart vindt u veel verschillende gerechten, van vers gebakken brood, huisgemaakte soepen tot onze Specials.

Diner

Voor het diner kunt u bij ons terecht voor Franse klassiekers zoals Salade Nicoise met verse tonijn, een tournedos met saus naar keuze en huisgemaakte dikke frieten en als dessert crêpes suzettes of een overheerlijk kaasplateau met een glaasje port. Wij serveren ook een maandelijks wisselend "menu de la maison". Wilt u zich laten verrassen door ons keukenteam? Kies dan voor het inspiratiemenu van de chef!

Brink 1 | 1251 KR | Laren | 035 - 53 80 990
info@mauve.nl | www.mauve.nl

10 Paul Goijarts

Co Bremanlaan 5, 1251 HT Laren / 035 5386774 / mievie.goij@xs4all.nl

Mijn jade-maskers zijn geïnspireerd op de Inka-periode.

11 Louise Ellen van Gorkom

's-Gravenwaarde 1, 1251 NT Laren / 035 8889809 - 06 25250716 / mail@ateliervangorkom.nl / www.ateliervangorkom.nl

Voor haar schilderijen doet zij veel inspiratie op in de natuur en haar directe omgeving.

HOFSTEE SCHOENEN
LAREN

TOMS

Voor elk paar schoenen dat je koopt geeft TOMS een paar nieuwe schoenen aan een kind in nood

Heren Dames Kinderen

Nieuweweg 39 Laren

Pépé Grégoire 12

Brink 19, 1251 KS Laren / 035 5382678 / info@pepegregoire.nl / www.pepegregoire.nl

Zijn beelden stralen behalve standvastigheid, vooral ook humor en tederheid uit.

14 Henk Haselaar

Expositie: Kappelle OG & Kruyff Makelaars, Zevenend 7, 1251 RK Laren /

Woonadres: Smeekegweg 65, 1251 VK Laren / 035 6858048 - 06 51705086 / hwhaselaar@kpnplanet.nl / www.palette-des-arts.nl

Spelen met verf, kleur, licht. Het geeft niet wat je doet, maar hoe je het doet.

Karliën Hamel-Kuperus 13

Lantentijmen 3, 1251 RG Laren / 06 14669974 / info@karlien.nl / www.karlien.nl

Ik schilder op intuïtie. Dat is mijn kracht en is kenmerkend voor mijn werk.

15 Henni Haselaar-Moerman

Expositie: Kappelle OG & Kruyff Makelaars, Zevenend 7, 1251 RK Laren /

Woonadres: Smeekegweg 65, 1251 VK Laren / 035 6858048 - 06 51705086 / hwhaselaar@kpnplanet.nl / www.palette-des-arts.nl

Het overbrengen van emotie, het contact met mensen, geeft me veel inspiratie en blijft me boeien en ontroeren.

Iedereen is welkom in het Hart van Laren

In Muziekcentrum Schering & Inslag en in het Brinkhuis / Bibliotheek verwelkomen we dagelijks bezoekers uit Laren en het Gooi die elkaar ontmoeten, inspireren en informeren.

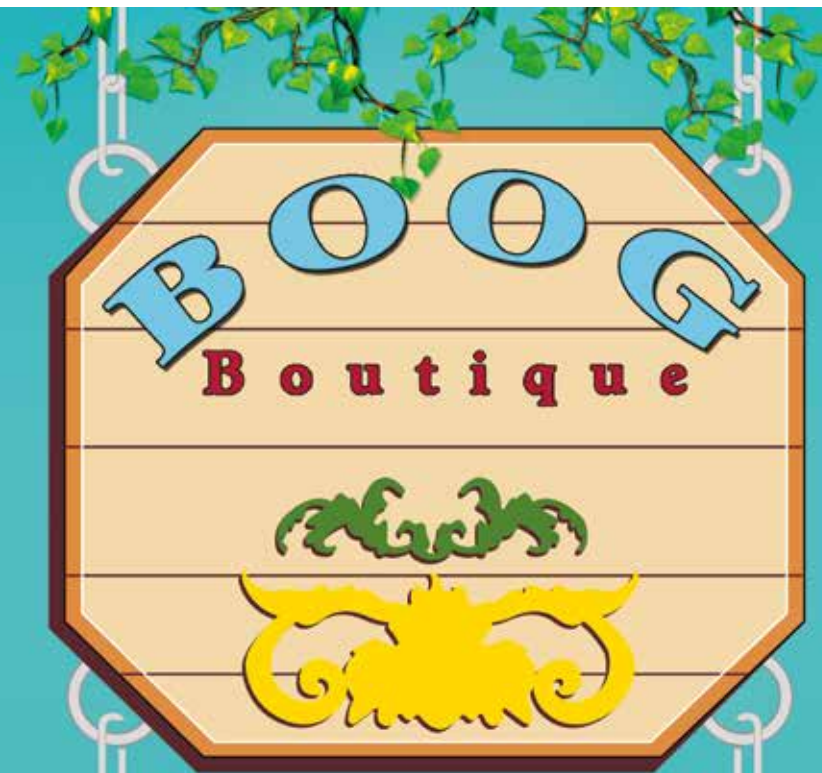
Foyer voor koffie, een heerlijke lunch, appeltaart of een plat du jour **Zaalverhuur** ruimtes voor workshops, cursussen, vergaderingen en bijeenkomsten

Theaterbezoek elke dinsdag en woensdag film, elke vrijdag een voorstelling **(h)Artgalerij** kunstwand en kloostertuin voor maandelijks wisselende exposities

I www.hartvanlaren.nl
E info@hartvanlaren.nl

T 035 - 7513993
P Brink 29, 1251 KT Laren

Brinkhuis Muziekcentrum
Schering&Inslag

AL JAREN EEN BEGRIP IN LAREN

DE SMEDERIJ SINTJANSTRAAT 2-4 1251LA LAREN - NH 035 538 9177

16 Lilian Hesp

Naarderstraat 61A, 1251 BA Laren / 035 5386000 / lilian@volksuniversiteitalmere.nl / www.lilianinbeeld.nl

Lilian maakt sculpturen in klei, zachte en harde steensoorten en in hout.

17 Emilie Hoekenga-Mastenbroek

Expositie: Restaurant George LA, Naarderstraat 46, 1251 BD Laren /
Woonadres: Slangenweg 29, 1251 RT Laren / 06 19181070 / emilie@hoekenga.nl

Ze heeft haar eigen stijl ontwikkeld, de vrouw en haar lichaam zijn een leidraad in haar werk.

De buitenkant van Ruitersweg 3 weerspiegelt de binnenkant, of is het juist andersom? Dit beroemde huis, iedere inwoner van Laren kent het, was vroeger een vlasspinnerij. 't Is prachtig: oud, doorleefd, de historie druipt ervan af. Rond 1900, als Laren hét culturele centrum uit de streek is, worden de machines vervuuld voor schildersezels: veel kunstenaars, zoals David Schulman, Albert Neuhuys en Arina Hugenholtz betrekken de Vlasschuur. Piet Mondriaan is een tijdje hun buurman. Van de beroemde Duitse expressionist Max Liebermann bestaat een groot schilderij, genaamd 'de Vlasschuur': je ziet vlas spinnende meisjes en jongens in de traditionele klederdracht van Laren.

Als ik binnenkom, voel ik me meteen thuis: het voelt als de bekende warme deken als ik al dat prachtige, tere werk zie en op me in laat werken en de kunstenaar zelf, Toinie, versterkt dit 'thuisgevoel'.

Na haar studietijd trouwt Toinie met een arts. Ze vertrekken naar Afrika waar ze 11 jaar wonen en waar hun twee oudste kinderen worden geboren.

Terug in Nederland gaan ze in Laren wonen en na de geboorte van nakomertje Sanne in 1980, neemt Toinie deel aan een aquarelclubje. Het is het begin van meer dan een leuke hobby. Ze leert een andere kant van zichzelf te ontwikkelen: haar gevoel. Haar werk is dromerig. Ze zoekt haar eigen wereld, maar portretteert ook de vriendinnetjes van Sanne. Ze wil zich verder ontwikkelen en neemt onder andere les van tekenaar Michiel Dhont. Schilderen wordt steeds belangrijker in haar leven.

Dan breekt er een verdrietige tijd aan. Haar man wordt ziek en overlijdt drie jaar later.

"t Werk uit die tijd ligt ergens in een la, ik vind het nog steeds moeilijk om ernaar kijken". Dochter Sanne is dan vijftien, woont nog thuis en de verhouding tussen moeder en jongste dochter wordt, mede door het grote gedeelde verdriet om echtgenoot en vader, heel hecht. Toinie en Sanne zijn nu nog bezig die band van destijds

iets losser te maken. "We waren zo dichtbij elkaar toen, zo verweven, zo close, te close.."

Dat 'losmaken' gaat op een natuurlijke manier: Sanne gaat op haar achttiende het huis uit om bouwkunde te studeren in Delft.

Inmiddels woont dochter Sanne, samen met echtgenoot Lucas en zontjes Melle en Mats, in Huizen. Je ziet bijna niet dat hier een huis staat en als je binnenkomt, weet je niet waar je moet beginnen met 'kijken'. De hoogtes, de unieke raampartij, de rust, de bijzondere inrichting, het hergebruik van materialen als hout, zonnepanelen, een zgn. 'pellet kachel' waar korrels van afvalhout in worden gestookt. Alles is gericht op duurzaamheid, maar wel zonder geitenwollensokken-sfeer.

Achter de boekenkast zit de geheime slaapkamer.

Onzichtbaar huis, je ziet alleen zonnepanelen.

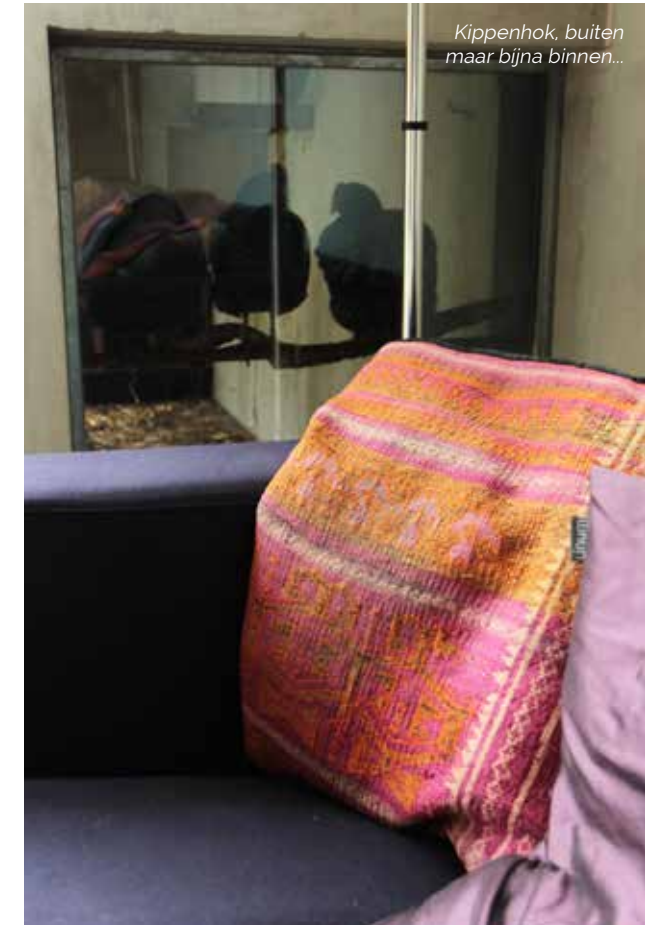
De inrichting is anders dan bij moeder Toinie, maar ook hier overheerst het gevoel van warmte, originaliteit en respect voor de aarde. Er is ook een overeenkomst: op de zolder bij Toinie staat een 'Anne Frank kast', een verschuifbare boekenkast waarachter een 'geheime' ruimte zit: voor Sanne één van de lievelingsplekjes in haar ouderlijk huis. Zo'n kast heeft ze daarom ook ontworpen. Daarachter ligt de slaapkamer 'verstopt'. Grappig detail: in het woongedeelte is een klein, laag raampje gecreëerd pal naast de bank. Als je er doorheen kijkt zie je de kippen, die aan de andere kant van het glas, lekker aan het rommelen zijn!

In 2012 wint het architectenbureau De Nieuwe Generatie, waar Sanne dan deel van uitmaakt, de besloten prijsvraag met het ontwerp voor de nieuwbouw van het theater van Singer Laren. Ook de entreefoyer, de oude villa en de beeldentuin worden gerenoveerd. Sleutelwoord is ook hier: duurzaamheid. In 2017 moet alles zijn gerealiseerd. "Een heel bijzondere opdracht voor mij. Ik heb er zo lang vlakbij gewoond, ben er honderden keren langs gefietst, heb er voorstellingen en exposities gezien, fantastisch dat ik nu mag meedenken over de renovatie, over de toekomst van Singer".

Inmiddels is Sanne afgesplitst bij De Nieuwe Generatie (nu KRFT architects) en werkt ze voor zichzelf onder de naam 'Oomen Ontwerpt'. Ze blijft zoeken naar nieuwe mogelijkheden om een huis zo te bouwen en in te richten dat de energie optimaal gaat stromen. Dat je je fijn voelt in je huis.

Een Daimler als kast....

Kippenhok, buiten maar bijna binnen...

"Ons eigen huis is eigenlijk een grote, half ingegraven, rechthoekige schoendoos met kamers als losse inbouwlementen. Heel flexibel dus voor de toekomst. Je kunt de indeling makkelijk veranderen, daar hoeven geen geldverslindende en voor het milieu belastende verbouwingen aan te pas te komen. Dat is waar we voor moeten staan: deze aarde mooi achterlaten voor onze kinderen".

Terug naar Toinie: Zij ziet dat er veel in 'haar' dorp veranderd is.

"Veel van de eenvoud is verdwenen, maar zo'n atelier-route is een mooi tegenwicht voor iedereen die hier woont en belangstelling heeft voor kunst". Zij doet al vanaf het eerste jaar mee aan de Atelierroute Laren. "Ik vind het belangrijk dat het een Atelierroute is en geen kunstroute. Juist door het laten binnenkijken in je atelier, kun je als kunstenaar de bezoekers iets vertellen, uitleggen. Ik vind het bijvoorbeeld leuk om te laten zien hoe ik die flinterdunne velletjes bladgoud in mijn schilderijen verwerk. Ik ben blij dat ik iets van het kind in me heb kunnen bewaren. Ik schilder de schoonheid op aarde op mijn manier. Ik heb vroeger wel eens geprobeerd meer abstract te werken, maar dat past toch niet bij me. Zoals ik het nu doe, voelt het goed". •

De Vlasschuur, Ruiteweg 3

Nieuwbouw theater Singer Laren

Fotografie: Elize van der Werff

Liesbeth Honderd 18

Henri Polakweg 16, 1251 PH Laren / 035 5386714 / famhonderd@planet.nl / www.seesle.com zoek: Liesbeth Honderd

20 Hans Houtkamp

Steffenshein 4, 1251 ZE Laren / 035 5386354 - 06 21548054 / hanshoutkamp@live.nl / www.hanshoutkamp.nl

Angela Horvers 19

Expositie: Sint Janstraat 24, 1251 LB Laren /
Woonadres: Vreedenburgh 13, 1251 SH Laren / 06 21273634 / Angela.horvers@gmail.com / www.angelahorversart.com

Het was liefde op het eerste gezicht, ik werd gegrepen door het steeds opnieuw verkennen van licht, schaduw en kleur.

21 Marianne Houtkamp

Steffenshein 4, 1251 ZE Laren / 035 5386354 - 06 25354913 / info@mariannehoutkamp.nl / www.mariannehoutkamp.nl

Zij creëert unieke bronzen beelden waarbij zij de menselijke uitdrukking tot in de perfectie weet weer te geven.

Kees Kerkhof 22

De Mees 2, 1251 VL Laren / 035 5314189 - 06 16758502 / cwa.kerkhof@kpnmail.nl / www.devalk.com/kunstenaars/

Hij laat zich inspireren door de natuur en vertaalt dit in zeer eigen (krijt)tekeningen.

24 Tiny van Ling

Expositie: Muziekcentrum Schering & Inslag, Eemnesserweg 15A, 1251 NA Laren / Postiljon 9, 1251 TL Laren / 035 5389030 / tinyvanling@gmail.com / www.tinyschilderijen.nl

Acrylverf combineert zij met natuurlijke materialen zoals zand.

Emile van der Kruk 23

Expositie: Houtzagerij van Dijk, Zijtak 8-10, 1251 RS Laren / 06 22487406 / emilebeelden@gmail.com / www.emilevanderkruk.nl

Sobere, weerbarstige, figuratieve kettingzaagbeelden met dramatische effecten uit de schilderkunst.

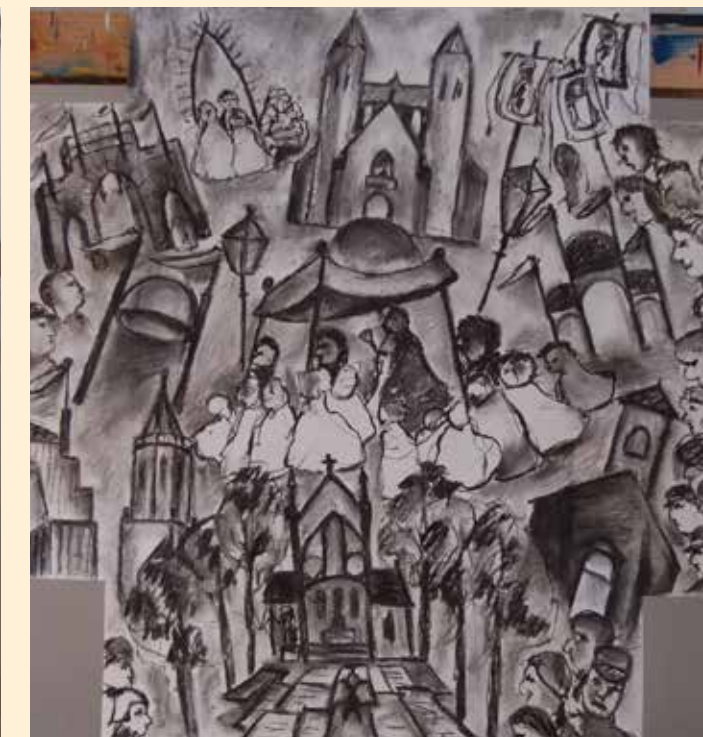

25 Jaap Majoor

't Paadje 20, 1251 RJ Laren / 035 5389851 / jaapmajoor@planet.nl / www.jaapmajoor.nl

Ik heb grote affiniteit met Laren, de brink, boerderijen, kerken en mensen.

Binnen- en buitenschilderwerk
voor bedrijven en particulieren
in 't Gooi en omstreken

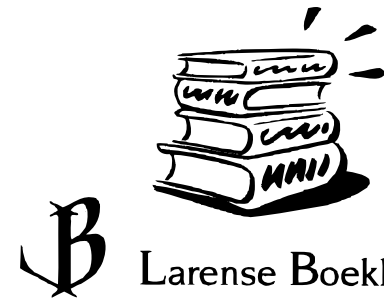

Bel voor een
vrijblijvende prijsopgave
naar 035 - 642 29 80

Heinsiusstraat 10 1215 GP Hilversum
T (035) 642 29 80 E info@kr-hilversum.nl
www.kr-hilversum.nl

Larense Boekhandel, literaire boekhandel tussen
het Singer en Het Bonte Paard. Voor wie van boeken,
klassieke muziek en films houdt.

Naarderstraat 9 | 1251 AW Laren | 035 538 2312
www.larenseboekhandel.nl | Larenseboekhandel@libris.nl

*Hans is geschoold in decoratie
en glastechnieken.*

26 Hans Meijer

Smeekeweg 49, 1251 VK Laren / 035 5313247 - 06 27223117 / hansmeijer30@gmail.com

bc BIJOU
CONSULTING

Direction and creation in ICT
for business results!

Zoekt u een expert voor uw
business en ICT vraagstukken?

Bel dan 06 - 53 644 701

www.bijouconsulting.com

Sterk in het coördineren van idee
naar ontwerp, planning en
uitvoering van ICT projecten.

www.bijouconsulting.com

2de m 7 juli 2016

www.kermislaren.nl

27 Ida van Mourik-van Veen

Expositie: P C van den Brinkweg 34, 1251 PW Laren /

Woonadres: Krommepad 5, 1251 HP Laren / 06 10432632 / info@idavanmourik.nl / www.idavanmourik.nl

*Haar tekeningen
zijn kleurrijk. Een beeld
zegt meer dan
duizend woorden.*

RONDJE BRINK

De Brink is al eeuwenoud. Vroeger lag die aan de rand van het dorp waar de koeien en de schapen die terugkwamen van het land en de heide, kwamen drinken (Coeswaerde, koewaarde). Onder de kathedrale bomen van de Brink vinden we de monumenten van het oude boeren- en weversdorp dat eind negentiende begin twintigste eeuw transformeerde naar een kunstenaarsdorp.

De Van Wulfenbank, het Oorlogsmonument, de Mauvepomp, en de antieke Poffertjes- en wafelenkraam van Cornelis de Haan. Vele kunstenaars van toen en nu hebben de sfeervolle plek vereeuwigd. Van de wereldberoemde Duitse schilder Max Liebermann tot de Belgische vluchteling Gustave De Smet, maar ook Larense kunstenaars als Toon de Jong en

Annemarie Bitter. Vroeger was hier na het feest van Sint Jan de Larense zomerkermis. Nu is die verplaatst naar het Kermisterrein. Tegenwoordig is er 's zomers 'Art Laren' en tegen Kerstmis het sfeervolle 'IJs op de Brink'. Niet voor niets zien Laarders de Brink nog steeds als het kloppend hart van hun charmante en groene dorp. •

Gustave De Smet, *Brink te Laren, avond*, 1916

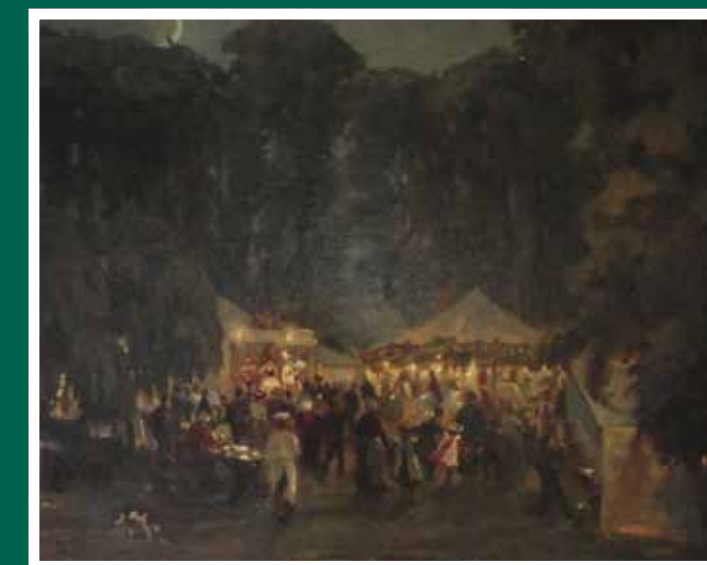
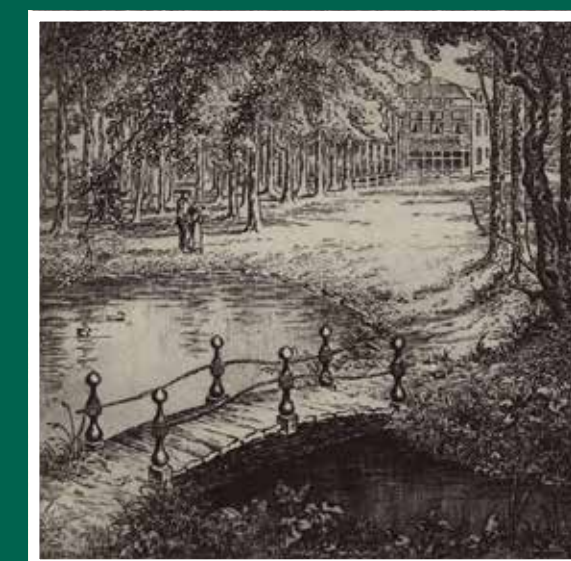
Annemarie Bitter, *Bomen op de Brink*, 2014

Blz. 38 boven: Max Liebermann, *De Brink voor Hotel Hamdorff*

Links en rechts boven
Anton Mauve jr., *Brink in Laren met spelende kinderen*
Ferdinand Hart Nibbrig, *De Koesweerd*, ca. 1899

Links en rechts midden
Onno Boerwinkel, *Poffertjeskraam*
Toon de Jong, *De oude Koesweert*

Links en rechts onder
Gijs Bosch Reitz, *Kerkuitgang van de oude St.Janskerk te Laren*, 1893
Frans Langeveld, *Kermis op de Brink (met de oude iepen)*

Als je haar
maar goed zit!

KAPSALON

Le Papillon

SCHAPENDRIFT 6
LAREN (NH)
TEL: 035 - 531 25 00
WWW.LEPAPILLON.NL

BOEK GEWOON ONLINE UW AFSpraak OP ONZE SITE

Marquant
LIJSTENATELIER KUNSTHANDEL

INLIJSTEN
TAXEREN
RESTAUREREN
CONSERVEREN
INSPECTEREN
REPAREREN

Zevenend 4a - 1251 RN Laren
Tel: 035-5386025 - Mob: 06-22450472
E-mail: Bertrebel@hotmail.com
www.marquantkunsthandel.nl

28 Monique Neyzen

Koloniepad 15, 1251 AH Laren / 035 5313133 / monique@neyzen.nl

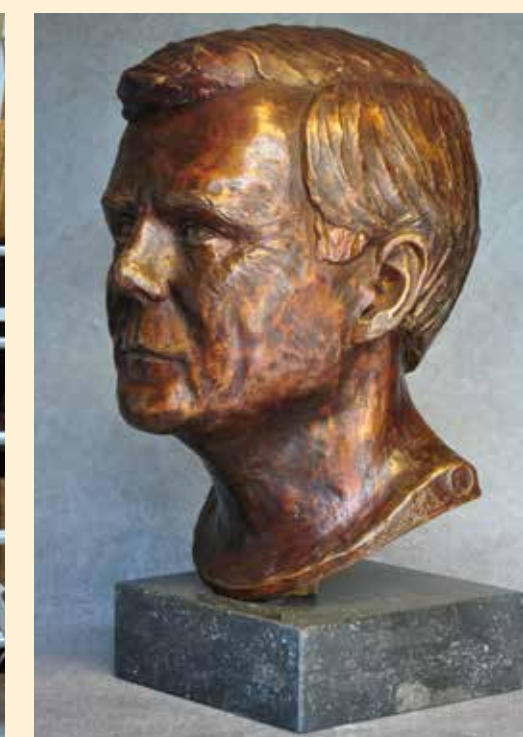
*Ik vind dat een beeld vanzelf moet
oproepen dat je het van verschillende
kanten wilt bekijken.*

29 Jan-Willem van Oldeneel

P C van den Brinkweg 10, 1251 PW Laren / 035 5316987 - 06 21860449 / jwvanoldeneel@hetnet.nl / www.jwvanoldeneel.nl

*Hakt in steen of hout;
maakt sier- en gebruiksvoorwerpen
in (gegoten) aluminium,
brons of zilver.*

Sinds 1954
de route
voor uw hond en kat

Zevenend 29 • Laren
Tel. 035 531 42 62

Goois Loodgietersbedrijf

06-52213462

Annette Olthof 30

't Tuintje 16, 1251 RZ Laren / 035 6420577- 06 29554193 / info@annetteolthof.nl / www.annetteolthof.nl

Kleuren en vormen uit het dagelijkse leven zijn een uitgangspunt voor een nieuw schilderij.

32 Paul van Rij

Expositie: Van Beeverlaan 6A, 1251 ES Laren (Janshoeve/HuizenFee) /

Woonadres: Hilversumseweg 22, 1251 EZ Laren / 06 51164687 / info@ihilhorst.nl / www.paulvanrij.com

Hij schildert de huid van de dingen. Hij staat stil waar anderen aan voorbij rennen.

Marcelle Reijn 31

Velthuisenlaan 13, 1251 KK Laren / 06 51209548 / marcellereijn@gmail.com

Het leven en de natuur in Kenia levert haar een enorme bron van inspiratie.

33 Willibrord Rooswinkel

't Schepeltje 8, 1251 SB Laren / 035 5315485 - 06 22242963 / wrooswinkel@planet.nl / www.atelierlaren.nl

Hij schildert veelkleurig naar de natuur, ruimte, licht, lucht en water.

Toinie van Schendel 34

Ruiterweg 3, 1251 ZX Laren / 035 5382903 - 0654315387 / vlasschuur@versatel.nl / www.indevlasschuur.nl

36 Gitte Spee

Haenwijck 12, 1251 LM Laren / 035 5316713 - 06 15053236 / gittespee@gmail.com / www.gittespee.nl

Marjolein Schiffers 35

Klein Laren 4, 1251 LP Laren / 035 5382473 - 06 15108887 / info@marjoleinschiffers.nl / www.marjoleinschiffers.nl

37 Amanda Spoel

Expositie: Notariskantoor Mr. A.S. de Boer, Eemnesserweg 9, 1251 NA Laren / Woonadres: Smeekegweg 100, 1251 VK Laren / 06 20101660 / amanda@amandaspoel.nl / www.amandaspoel.nl

DE SINGERS ACHTERNA

Richard Emile Miller,
Portret van Anna en
William Singer,
voor 1912

Anna en William Singer woonden 's winters in Laren en 's zomers in Noorwegen. Aanvankelijk in een klein hotel bij Norfjord. Later, omstreeks 1912, trok het echtpaar verder het land in en bouwde bij Olmen een atelier. Agnes de Rijk en Elize van der Werff reisden hoogzomer het echtpaar ruim honderd jaar later achterna. Een reisverslag.

"We stappen in de auto en rijden bijna 1000 kilometer naar Hirtshals, het noordelijkste puntje van Denemarken. Daar nemen we de boot naar het Noorse Kristiansand. Olden is dan nog ver weg. De tocht er naar toe is schitterend. Kilometerslang de meest indrukwekkende landschappen. We rijden over hoogvlaktes, zien kuddes rendieren in de verte, prachtige mossen op de rotsen, watervallen, meren en gletsjers. Onderweg slapen we in 'Hytte's', eenvoudig te huren hutjes midden in de natuur. Dan varen we over het langste fjord van Noorwegen, het Sognefjord. Olden is dan nog ruim vier uur rijden. Onderweg lopen er veel geiten en schapen voor de auto. Hartstikke leuk, maar het schiet niet op. Uiteindelijk komen we aan bij de lievelingsplek van de Singers."

Wanneer William Singer met zijn vrouw en hun Larense vriend, de schilder Martin Borgord, in 1904 Noorwegen bezoeken, is dit land een openbaring voor hem. William vindt er alles wat hij onbewust al zolang zoekt en wat hem als kunstenaar in staat stelt te beginnen wat hem altijd al voor ogen staat. Vanaf 1913 verblijven ze in hun eigen vleugel van het eenvoudige Yris Hotel in Olden, aan het Nordfjord, een geliefde plek bij de Oldenrivier met de Briksdalgletsjer op loopafstand.

"Het Yris Hotel bestaat niet meer. Tijdens hun verblijf in Noorwegen liet William Singer vlakbij het hotel een atelier met 'Den' bouwen. Een kamer waar hij zich terug kan trekken. Dan breekt de Eerste Wereldoorlog uit en is voor het kunstenaars echtpaar de weg naar Laren afgesneden. Toch heeft hun 'gedwongen' verblijf gedurende die oorlogsjaren zijn nut.. William ontdekt er de poëtische

Martin Borgord

Jaap Dooijewaard

schoonheid van het soms rauwe Noorse landschap. Zijn toen gemaakte schilderwerken behoren tot de mooiste van zijn oeuvre."

In 1922 is het woonhuis met de bijgebouwen, dat hij naast het atelier realiseerde klaar, en op 20 mei worden alle gasten in Dalheim hartelijk verwelkomd. In de loop der jaren komen er veel familieleden, vrienden en bekende kunstenaars langs. Natuurlijk de schilders Jaap Dooijewaard en Martin Borgord, maar ook bijvoorbeeld de Amerikaanse beeldhouwer Gutzon Borglum en vele anderen. Na Williams overlijden in 1943 komen bijvoorbeeld de directeur van het Stedelijk Museum jhr. Sandberg en zijn vrouw op bezoek.

"De studio van William Singer is nu een tentoonstellingsruimte voor zijn werk en het woonhuis 'Singerheimen' wordt 's zomers verhuurd aan groepen zalmvissers. In de 'Sunroom', met een prachtig uitzicht over het dal en het

“Onderweg lopen er veel geiten en schapen voor de auto. Hartstikke leuk, maar het schiet niet op.

William Singer, *The Two Comrades*

dorp Olden, worden de maaltijden geserveerd. Studio en woonhuis zijn alleen op afspraak te bezoeken. Het echtpaar Singer heeft aan de voet van de gletsjer ook een berghut, vlakbij Olden. We hebben er vreselijk naar gezocht. Destijds lag het in de buurt van hun verblijf, maar nu moet je eerst 35 kilometer naar Briksdal rijden om te voet de gletsjer te bereiken. Jammer genoeg hebben we het niet kunnen vinden, maar indrukwekkend is deze plek nog steeds!

Bergen, ruim 300 kilometer zuidwaarts. Ook daar nemen we een kijkje. Met plu, want inderdaad: het regent altijd in Bergen.

William en Anna Singer liggen begraven in hun eigen kapelletje naast de studio in Olden. Dankzij hen hadden we een heerlijke vakantie in een prachtig land!" •

Heel bezienswaardig is ook het oude kerkje in Olden uit ongeveer 1300. In de 18e eeuw is het twee keer herbouwd. Midden vorige eeuw wilden de dorpsbewoners een nieuw kerkje, maar William Singer hield dit tegen en liet het opnieuw restaureren. Nu is iedereen er heel blij mee. Anna Singer schonk in 1950/1952 een wandkleed en een prachtige Madonna met kind. Na haar dood in 1962 is een groot gedeelte van de kunstcollectie uit Olden geschonken aan het Vestlandske Kunstinstituut in

KUNST AAN DE MUUR BIJ VIOLET FALKENBURG

(journalist, dagvoorzitter, presentatietrainer)

Portret van dochter Hanna, geschilderd door kunstenaar Adé Peters uit Kerk-Avezaath (geboren in 1955 in Amsterdam).

Violet geeft presentatie- en mediatrainingen en zit regelmatig congressen en seminars voor. Haar motto is 'presenteren kun je leren'. Ook verschijnen er regelmatig boeken van haar hand. "Dit schilderij van mijn dochter Hanna heb ik laten schilderen toen ze zestien/zeventien was, zo'n zeventien jaar geleden. Waarom weet ik niet precies meer. Ik ben wel iemand van tradities. Wie weet heb ik met dit schilderij wel een begin gemaakt van een traditie die generaties na mij nog steeds bestaat: je oudste op een schilderij laten vereeuwigen. Ik vind het nog steeds mooi. 't Kan dus zo maar gebeuren dat ik nog eens een portret van mezelf laat maken, ooit!"

U vindt Violet via www.violetfalkenburg.nl

BINNENKIJKEN

In heel wat Larense huizen hangt kunst aan de muur. Altijd anders, altijd geliefd door de bezitters. In acht van die huizen kijken we binnen.

KUNST AAN DE MUUR BIJ PETER CALIS

(eigenaar snackbar Beo)

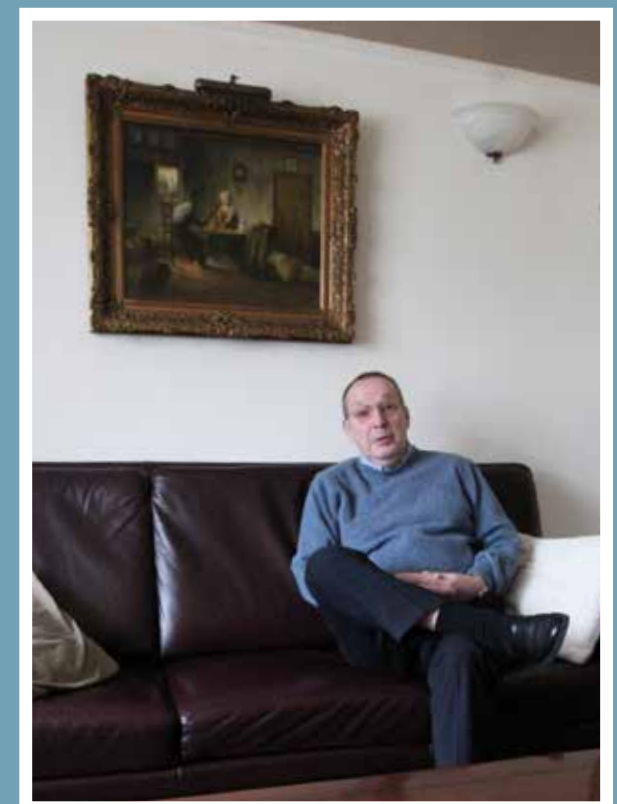
Kunstenaar: Sijthoff (1867-1949), Larens tafereel

"Waarom ik dit zo mooi vind? 't Is een echt Larens interieur, geschilderd door iemand die weliswaar geen echte Laarder is (red.: als je in Laren geboren bent), maar wel een Larinees (red.: er niet geboren is)".

Zijn vader was kruidenier en begon later een cafetaria in Baarn. Peter is al bijna vijftig jaar eigenaar van de snackbar en vindt het nog steeds een mooi vak.

"Met mensen omgaan, vind ik leuk, het zelf klaarmaken en uitserveren ook en mochten er soms klanten komen die ik niet zo sympathiek vind, ach, ze blijven nooit lang hangen. Wij zijn in 1972 jammer genoeg weggegaan uit Laren, omdat wij geen geschikt huis konden vinden dat we konden betalen. Hier in Hilversum zijn de huizen goedkoper.

Laren is veranderd: vroeger waren er bakkers, groentewinkels, kruideniers en slagers. Daar zijn modewinkels voor in de plaats gekomen en er woont veel import. Ondanks dat blijft Laren nog steeds 'mijn dorp'. Daar wil ik begraven worden, op het Sint Janskerkhof".

KUNST AAN DE MUUR BIJ PATRICK KLUIVERT

(ex voetballer/voetbalcoach)

Kunstenares: Jacqueline de Vries, olieverf op doek

Patrick (geb. in Amsterdam, 1 juli 1976) vertelt razend enthousiast waarom we hem hier, voor deze schilderijen, moeten fotograferen. "Dit zijn echte mensen, bestaande kinderen, die Jacqueline geschilderd heeft. Een van haar dochters ging een paar maanden naar Ghana, vrijwilligerswerk doen en besloot er uiteindelijk definitief te gaan wonen. Ze heeft er de 'meet Kate' foundation opgericht: een organisatie die zich het lot van weeskinderen aantrekt. Jacqueline gaat regelmatig naar haar dochter toe en schildert dan de kinderen uit het weeshuis. Mijn vrouw Rosanne en ik zagen deze werken in de galerie van Jacqueline hangen en vonden ze meteen prachtig. Dat de opbrengst naar de 'meet Kate' foundation gaat, een fantastisch goed doel, maakt mijn gevoel voor deze schilderijen nog sterker."

KUNST AAN DE MUUR BIJ DAAN KIKKERT

(postbode)

'Bandung' (uit 1986), naam schilder onbekend

Trots laat Daan zijn lievelingsschilderij zien. Het is van een kunstenaar die in de open lucht in Bandung (Java) de natuur schilderde. "Ik ken Indonesië goed. Mijn vrouw is geboren op de Molukken en heeft haar jeugd in Bandung doorgebracht." Daan is 72 en werkt nog steeds 'voor de post'. "Vier dagen per week maak ik mijn rondje Brink, Nieuweweg, Burg. Van Nispenstraat, Stationsweg enz. enz."

Hij vertelt graag over vroeger: het dagelijks koffiedrinken in de platenzaak van Willeke Alberti en over die keer dat hij ergens een pakketje moet afleveren. Hij belt aan, hoort een vrouwenstem zeggen "kom maar verder", loopt naar binnen en ziet daar een mooie dame: spiernaakt! Bleek dat de vrouw de masseuse verwachtte... "Dat maakte wel indruk hoor!" Jarenlang was hij coach van het postteam tijdens het Kermis Voetbaltoernooi van Blaricum. "We wonnen veel prijzen, maar mijn werktijden zijn veranderd. Het toernooi is op zaterdag en dan werk ik tot ver in de middag."

Over het schilderij: "Ik vind het zo mooi, omdat ik die plek goed ken, het is geschilderd zoals het daar in Bandung echt is.."

KUNST AAN DE MUUR BIJ PAULIEN HUIZINGA

(presentatrice/fotograaf)

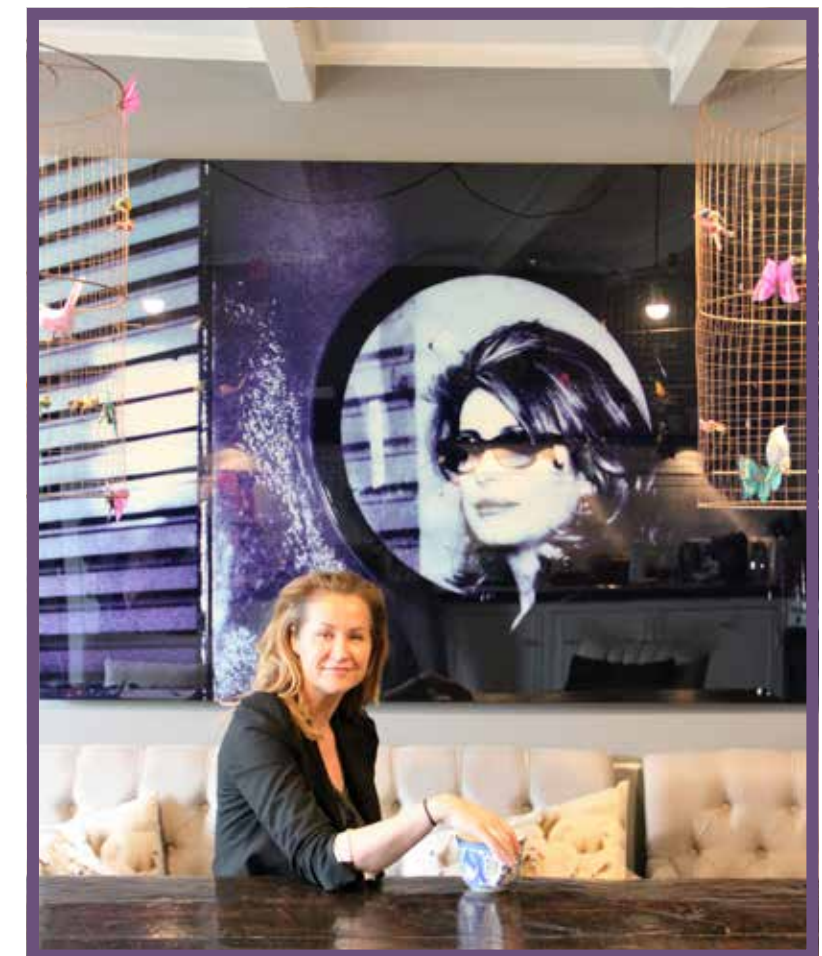
Foto: Catherine Deneuve, fotograaf: Anton Corbijn

"Ik heb fotograferen altijd leuk gevonden. In Nederland houden we ervan om iemand in een hokje te plaatsen, maar nee, ik wil gewoon 'én' 'én'. Heb inmiddels verschillende fotoseries gemaakt, onder andere over de liefde. Ik fotografeerde allerlei stellen van jong tot oud en merkte dat iedere leeftijd een eigen betekenis kent van het woord liefde: van 'kriebels' tot 'lief' en van alles daartussenin. Deze foto van Catherine Deneuve vind ik fantastisch."

't Is zo'n prachtige vrouw, zo'n geweldige actrice en de foto laat goed zien dat 'ouder' niet 'minder' of 'lelijker' hoeft te betekenen. In tegendeel. Ze is beeldschoon. Net

als deze foto van Jack Nicholson: je ziet een oudere man, maar ik vind, zeker ook bij mannen, dat ze mooier en interessanter worden naarmate ze ouder zijn. Ik wou dat ik die foto had mogen maken...!" Meer over Paulien Huizinga is te vinden op www.paulienhuizingaphotography.com

KUNST AAN DE MUUR BIJ MARIJKE BIERLAAGH

(cassière supermarkt)

Ingelijste Tutenmuts (uit ongeveer 1900)

Deze tutenmuts was voor wie zich geen gouden of zilveren oorijzers kon permitteren. Ik heb hem geërfd van mijn schoonmoeder. Zij kreeg hem op haar tachtigste verjaardag. De muts is gemaakt van Brussels kant, het is puur katoen, want je moet 'm kunnen stijven en als er nylon inzit, kan dat niet. Ik ben lid van de dansgroep Klepperman van Elleven en draag dus vaak zo'n muts. We zijn met tien paren en het is een echte BEL-groep. De klederdracht van Laren, Blaricum en Eemnes is namelijk bijna hetzelfde. Door ons optreden krijg je een goeie indruk van het leven van een Larens boeregezin van rond 1900. Waar de naam vandaan komt? Een Klepperman was de dorpsomroeper, die met zijn ratel de mensen uit het dorp bij elkaar riep. 's Avonds doofde hij de straatlantaarns. Zo werd iedereen opgeroepen bijtijds de kroeg te verlaten en naar bed te gaan! Ik zit nu al zo lang aan de kassa. (16 jaar), dat ik van 75% van de klanten hun naam en gezinssituatie ken. Ik ben een echte Laarder. Laren verandert wel, maar ondanks dat, wil ik hier nooit meer weg."

KUNST AAN DE MUUR BIJ WIM VAN DORST

(huisarts)

4 kindertekeningen (uit 1995)

"Mijn twee kinderen Toon en Sebas hebben deze tekeningen gemaakt. Ze hebben een grote emotionele waarde voor me en natuurlijk vind ik ze alle vier even mooi! Het waren opdrachten die de kinderen kregen van hun tekenlerares, kunstenares Anna van Stuivenberg en ze hebben flink hun fantasie gebruikt! Linksonder zie je een soort préhistorische rotstekening à la de rotstekeningen van Lascaux. Linksboven stelt 'de stad van de toekomst' voor. Ik zie onder andere iets van een maanlanding, een ufo, een zuurstoffles met slangetje, een hondje en een maanmannetje. Rechtsboven is een kruising tussen een hond en een vogel, een fantasiedier dus en rechtsonder, dat is uiteraard een hond. Hij is destijds nagetekend, we hadden toen zelf nog geen hond, maar het grappige is dat we nu een hond hebben die er precies zó uitziet!"

Wim en echtgenote Ellen stellen de huisartsenpraktijk regelmatig open voor exposities van (semi) professionele kunstenaars uit het dorp. "Ik houd van verschillende soorten kunst.

Ik ga niet echt op zoek naar iets, loop er vaak bij wijze van spreken, vanzelf tegenaan. Voor mij is kunst 'genieten'. Als je mooie dingen om je heen ziet, dan voel je je vanzelf goed."

KUNST AAN DE MUUR BIJ TIJMEN SMIT

(wethouder in Laren sinds 2015)

Kunstwerk: schilderij (olieverf op doek) 'De Larense Brink bij zonneshijn' 1915, Co Breman

Hij is geboren in Laren, een aantal keren verhuisd, maar nu weer terug. We ontmoeten Tijmen in zijn kantoor. Uit de kunstcollectie van de gemeente heeft hij destijds zelf uitgezocht wat hij graag in zijn kamer wilde hangen. "Ik kom uit een gezin van Erfgooiers, daarom spreken deze twee erfgoiersportretten mij erg aan, maar dit schitterende werk van Co Breman is mijn favoriet. Toen het hier destijds werd opgehangen, moest het eigenlijk worden schoongemaakt. Het schilderij was door het vernis vergeeld. Ook toen al vond ik het prachtig, maar nu het werk is schoongemaakt, de originele kleuren weer zichtbaar zijn, geniet ik er nog meer van. Dit vind ik ook een prachtig werkje. 't Is van Cornelis Vreedenburg en heet 'De Larense Kermis'. De vrolijkheid, het feest, spat ervan af. Wat een kleuren. Nog altijd zorgt de kermis voor vrolijkheid en ontmoeting in het dorp. Sinds 2010 bestaat 'Kermis Laren NH', een stichting, die geheel zelfstandig de jaarlijkse kermis organiseert, maar natuurlijk blijft de gemeente, op afstand, verantwoordelijk. Laren heeft zoveel prachtige kunst in depot. 't Is jammer dat wij, bewoners van Laren, er zo weinig van kunnen genieten. 't Is nog in een beginstadium, er zal nog veel moeten gebeuren voor het zover is, maar we zijn bezig veel van deze kunst onder te brengen in een stichting, die op regelmatige basis exposities gaat organiseren. Zo zal iedereen kunnen genieten van de Larense kunstcollectie."

Stella Colijn, Laren

Bij mij aan de overkant zijn twee ateliers die altijd meedoen, ik kan het dus niet missen. Meestal ga ik wel even bij een paar kunstenaars kijken. Wij doen zelf altijd mee aan de Open Tuinendag en snappen dus goed dat het als kunstenaar fijn is als je jouw kunst, jouw inspanningen, met anderen kunt delen.

Luce en Jan Steeman, Hilversum

Meestal gaan we in het voorjaar op vakantie naar het zuiden, maar we proberen het weekend van de Atelierroute Laren altijd vrij te houden en bezoeken vaak samen met vrienden zoveel mogelijk kunstenaars.

Ron Bakker, Heemstede

Ik bezoek al jaren de Atelierroute. Heb er vrienden waaronder Elize v.d. Werff. Vorig jaar kwam ik in haar atelier en zag een groot werk waar ik meteen voor viel. Zij was net terug uit Nepal en had daar die afschuwelijke aardbeving meegemaakt en godzijdank overleefd! Ze vertelde me dat 25% van wat ze dat weekend zou verkopen, naar een Nepalese goede doelen stichting zou gaan. Dat gaf de doorslag. Ik kocht dit prachtige werk waar ik nog steeds dagelijks met veel plezier naar kijk.

METEEN VERKOCHT...

(LETTERLIJK OF FIGUURLIJK)

Jans en Rob Pruim, Hilversum

We gingen vorig jaar voor 't eerst naar de Atelierroute in Laren en vonden het heel bijzonder om bij al die kunstenaars in hun ateliers te kijken. Bij Ank van der Zee kochten wij deze bronzen ijsvogel. Hij staat in de achtertuin en we zijn er nog steeds heel blij mee.

Pien van Gelder, Huizen

Behalve fotograferen, probeer ik ook zelf te schilderen. Dat doe ik bij kunstenaars Marjolein Schiffers. Zij heeft met Cornelis Groenewegen en Barbara Kluiver de Atelierroute Laren opgericht. Ik moet eerlijk zeggen, dat behalve het kijken naar kunst, ik het 'gluren bij de burens', al die de verschillende interieurs bewonderen, ook erg leuk vind!

Renske van Ravesteyn, Laren

Ik probeer altijd naar de Atelierroute Laren te gaan. Dit jaar logeert mijn dochter, die in Australië woont, hier net in die periode. Nou, ik heb nog wel een extra fiets staan, dan kan ze lekker mee! Ik weet zeker dat ze dat leuk zal vinden.

Marjon Rowald, Soest

Vorig jaar ging ik voor de eerste keer mee met vrienden. Zij kenden het fenomeen 'atelierroute' al, maar voor mij was het nieuw. Het was zo grappig. Al die mensen die je in het dorp zag lopen en fietsen en allemaal met het Art Magazine en plattegrond onder de arm. Ik ben van plan dit jaar zeker weer te gaan.

Ietje en Jan Heybroek, Blaricum

Wij houden veel van kunst, heel veel zelfs: van schilderkunst, maar ook van beeldende kunst. Dit prachtige beeld is van Marjolein Vernooij. Zij exposeert altijd tijdens de Atelierroute Laren en bij haar gaan we dan ook altijd even langs. Al vanaf het begin bezoeken we de atelierroute. Wel slaan we af en toe eens een jaartje over en dan is het bijzonder leuk om een paar jaar later te zien welke ontwikkeling sommige kunstenaars hebben doorgemaakt.

L. Diepstraten, Laren

Ik ga altijd een aantal kunstenaars bezoeken, maar omdat ik geen auto meer rijd en ook niet meer fiets, ik ben al 91, doe ik alles wandelend, dus ik kom niet zo ver meer! Ik houd vooral van de oude meesters en minder van abstracte kunst.

Bruno Boersma en Henk Bollebakker, Laren

We bezoeken al jaren de atelierroute en vinden het altijd ontzettend leuk om de kunstenaars in hun eigen werkomgeving bezig te zien: de één in een echt atelier, de ander in een werkkamer of afgebakend stukje van de huiskamer of schuur. We komen altijd wel bekenden tegen. Dan wordt er even lekker bijgepraat. Kunst en gezelligheid. Voor ons betekent 21 en 22 mei een heerlijk weekend!

Lidy Smit, Laren

Ik vind het een ontzettend leuke traditie. Ik ga meestal op de fiets een 'rondje doen', soms gaat mijn man en soms ook een vriendin mee. Vooral de grote diversiteit aan kunstuitingen spreekt mij aan. Zo lekker afwisselend.

Regina en Christoph Bonert, Laren

Het bovenste werk zagen we hangen in het atelier van kunstenaars Annemarie Bitter. We vonden het mooi, omdat de Larense Eng het gebied is waar we vaak met onze hond Sally wandelen. Het andere werk, dat is natuurlijk Sally zelf. We vinden het prachtig. Er zit zoveel werk in, alle details zijn zo schitterend uitgewerkt. Het raakt ons diep.

Coert Weill, Blaricum

Om eerlijk te zijn, ben ik nog nooit naar de Atelierroute van Laren geweest. Ik doe wel regelmatig de route in Blaricum. Maar nu ik zie dat jullie zo'n fantastisch magazine uitbrengen, waar ik dan zelf ook nog eens in mag staan, ja, nu neem ik me echt voor naar 'jullie' atelierroute te komen. Ik beloof 't.

Yvonne Brant en Valentijn, Laren

We wonen hier pas anderhalf jaar en die waren - en zijn nog steeds - behoorlijk druk, zowel door de kleine als door mijn werk. De atelierroute is er dus nog niet van gekomen, maar ik hoop dat we er dit jaar wel tijd voor kunnen maken.

Anna Krijnen, Haren (Gr.)

Vorig jaar logeerde ik bij toeval bij een vriendin in Eemnes in het weekend van de atelierroute. Samen hebben we een heleboel ateliers bezocht. Dit object van glas zag ik bij kunstenaars Hilde de Rooij en ik was er meteen weg van. Het staat in de tuin en vooral als de zon schijnt, geven de zonnestralen een fantastisch effect op het kunstwerk. Ook voor dit jaar heb ik mijn logeeradresje al veilig gesteld!

Fotografie: Elize van der Werff

Poffertjeskraam **CORN. DE HAAN**

wenst iedereen heel veel plezier!

Brink - Laren

Wij zijn open van donderdag 17 maart t/m zondag 11 september.

GOOISE ACADEMIE

voor beeldende kunsten

- Tekenen
- Schilderen
- Boetseren
- Beeldhouwen

Inschrijven: www.gooiseacademie.nl of Tel. 06-16249256

38 Anna Tananyan

Expositie: Notariskantoor Mr. A.S. de Boer, Eemnesserweg 9, 1251 NA Laren /

Woonadres: Langerak 15, 1251 SX Laren / 06 19987511 / info@annatananyan.com / www.annatananyan.com

*Het krachtige **kleurgebruik** in haar schilderijen wisselt, maar is overal **harmonisch** én uitdagend, op het psychedelische af.*

39 Marja Thole-Lang

Vredelaan 25, 1251 GD Laren / 035 5387376 - 06 53188372 / marja.thole@xs4all.nl

*Mijn **beelden** zijn van klein eendje klein tot groot schaap groot en staan enigszins keurig opgesteld op u te wachten.*

Ineke Vaasen 40

Oosterend 16, 1251 HN Laren / 035 5389415 - 06 50557515 / info@bloemerich.nl / www.bloemerich.nl

Ik ontwerp en fotografeer vanuit verbondenheid met de natuur waarin de seizoenen een rol spelen.

42 Leonie Verbeek

Expositie: Restaurant George LA, Naarderstraat 46, 1251 BD Laren /
Woonadres: Naarderstraat 63, 1251 BA Laren / 06 26658975 / ljaverbeek@gmail.com

Haar werk is een creatieve mengeling van verschillende stijlen.

Betsy Veenman 41

Werkdroger 5, 1251 CM Laren / 035 6948513 - 06 53247120 / betsy@veenman.net / www.atelierbetsy.nl

Haar werk is indrukwekkend door het kleurgebruik en het grote formaat doek.

43 Marjolein Vernooij

Oosterend 1b, 1251 HM Laren / 035 5382273 - 06 54930742 / hmvernooy@tele2.nl / www.marjoleinvernooy.com

Haar specialiteit is ultradun uitgewerkte keramische beelden.

Het schilderij Nafea faa ipoipo (Wanneer zal je trouwen?) van de Franse kunstenaar Paul Gauguin werd vorig jaar februari voor 264 miljoen euro verkocht aan het rijke oliestaatje Qatar. Als duurste schilderij ooit.

KUNST OP ZIJN WAARDE GESCHAT?

Maar nog geen halfjaar later werd dit kunstrecord al overtroffen door Ken Griffin (47), hedgefonds manager met een vermogen van 5,5 miljard. Hij schudde het bedrag achter de komma uit zijn broekzak en telde voor de ogen van bejaard zakenman en filantroop David Geffen (72) - goed voor een vermogen van 6,6 miljard - liefst 300 miljoen dollar neer, voor de aankoop van het doek 'Interchanged' uit 1955 van de Nederlandse Amerikaan Willem de Kooning (1904-1997). Voor de andere 200 miljoen liet hij 'Number 17a'

van de Amerikaan Jackson Pollock (1912-1956) inpakken. Beide doeken staan nu nr. 1 en 5 op het lijstje van duurste schilderijen ter wereld. De kunstwereld lijkt zo langzamerhand overspannen. Acht tableaux uit de 'Top 10' wisselden van privé-eigenaar. Kan het nog gekker? Het is meer dan waarschijnlijk. Het aantal extravagante en in super luxe levende miljardairs in 'jonge' economieën als Rusland en China en andere opkomende landen is de laatste jaren enorm toegenomen. Leest u er de dagelijkse prestigieuze website www.artnet.com maar op na. Hun wanden schreeuwen om nieuwe kunst en de honger er naar lijkt niet te stillen. Veilinghuizen als Christie's en Sothebys breken het ene verkooprecord na het andere. Het moment nadert dat de kunstmarkt - net zoals het met de aandelen en de huizen is vergaan - één grote zeepbel blijkt te zijn. Toch hangen de meest dure schilderijen niet eens in privé-vertrekken, maar in de musea. Waarom? Omdat ze onverzekerd zijn. De premie is gewoon niet op te brengen. Het allerduurste schilderij? Men denkt Leonardo da Vinci's Mona Lisa. In 1982 werd haar glimlach verzekerd voor meer dan 100 miljoen dollar. Met een inflatiecorrectie zou dat nu nog net geen miljard dollar waard zijn. Wie biedt? •

Paul Gauguin, *Nafea faa ipoipo*

Mathilde van der Hoeven, *Mona Lisa* naar Leonardo da Vinci

Expert Laren
uw inbouwspecialist!

Nieuweweg 27
(035) 5383518

expert

Schilderijen, bronzen, zilver en design.
Ook voor taxaties, restauraties
en kunsthistorisch onderzoek.
Kijk voor meer informatie op
www.zuydwalveilingen.nl

ZUYDWAL

VEILINGEN

Dit kapitale schilderij van David Schulman van de Brink in Laren uit 1915 is geveild bij Zuydwal Veilingen in het Brinkhuis Laren.

David Schulman
De Brink van Laren (1915)
(125 x 195 cm)

...ER IS GEEN KUNST AN!

Liggend op haar rug in de wieg, beschrijft het kleine meisje wat ze zoal ziet gebeuren bij, boven en naast haar wiegje. We zitten midden in een van de hoofdstukken uit het boek 'Eerste indrukken' van K. Schippers met als ondertitel: memoires van een driejarige. Via háár oogjes, en getuige van haar scherpe waarnemingsvermogen, kijken we mee.

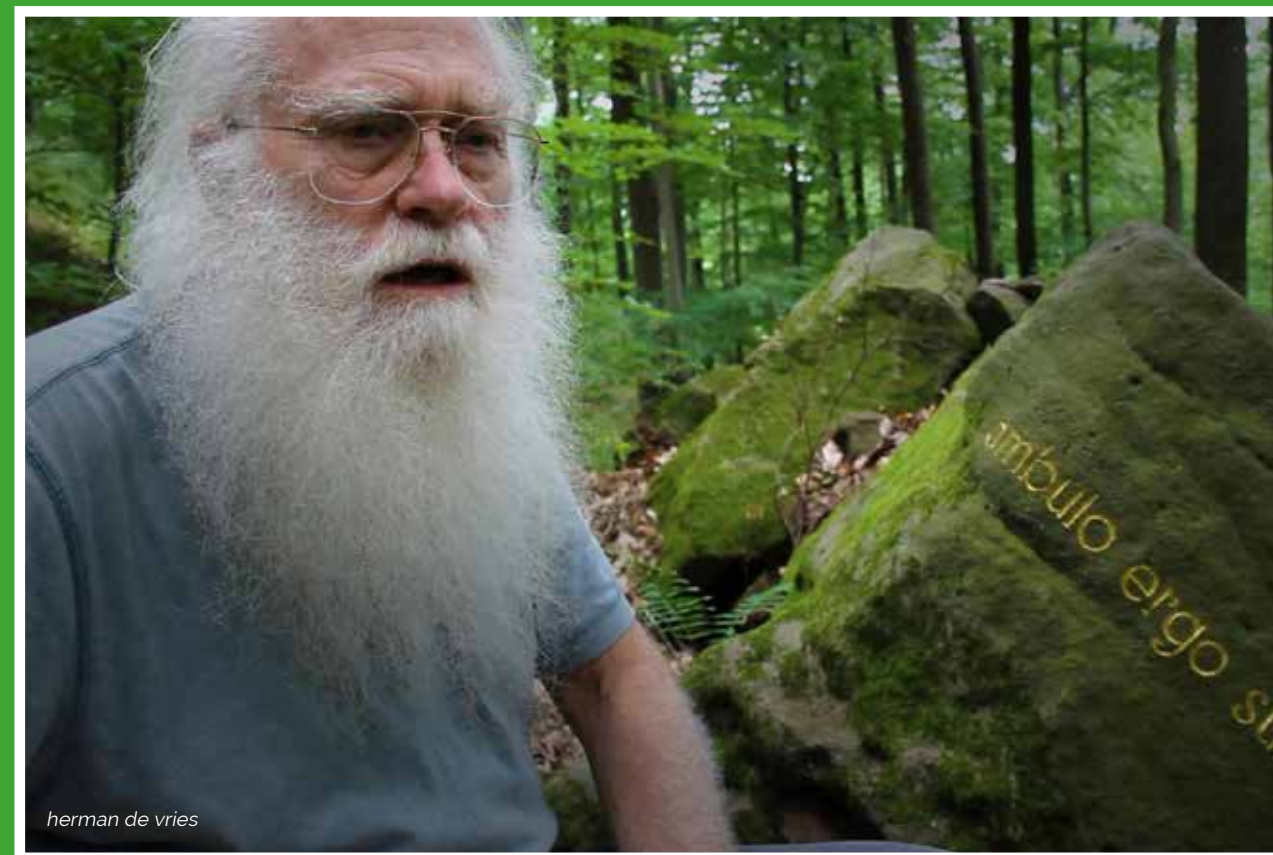
'Al enige tijd nam ze iets waar in de tuin, waar de grote mensen in haar omgeving het woord *bomen* aan hadden gegeven. Ze wist niet wat zich daarónder bevond want dat kon ze niet zien. *Tuin* hoorde erbij, maar ze wist werkelijk niet wat ze zich daarbij moest voorstellen.

Op een dag gaat de man-met-het-rode-haar zitten achter iets dat men *ezel* noemt, hoewel ze van haar oudere zusje had begrepen dat ezels grijs waren en zacht en vier poten hadden. Dat laatste was de enige overeenkomst met de ezel die bij het raam stond. Ze hoorde de man-met-het-rode-haar zeggen dat hij de tuin ging schilderen. Wat een geluk! Het doek op de ezel kon ze wél zien, de tuin (nog) niet, daarvoor moest ze eerst

leren zitten, maar ze had nèt pas geleerd om op haar buik liggend haar hoofd op te tillen. (Een enorm gedoe trouwens.)

Na een uur, na twee uur, was het doek nog steeds erg wit. En, er klonk veel gezucht. Hoewel de-man-met-het-rode-haar strak naar de tuin zat te staren - althans dat nam ze vanzelfsprekend aan - bewoog zijn hand met daarin het penseel nauwelijks. Twee keer dacht ze dat er iets ging komen, maar die beide keren stopte de hand halverwege. Ze moest tot de volgende dag wachten..

..en toen gebeurde het: groen, veel groen werd aangebracht met ferme penseelstreken. Het leek totaal niet op de wuivende boomtoppen die ze had gezien vanuit haar wieg,

Toen haar tante binnenkwam en de vraag stelde waarom hij het bij die ene tint had gelaten en niet bijvoorbeeld blauw, geel of oranje had gebruikt, was ze haar tante zeer dankbaar. Die kleuren horen dus ook bij een tuin. "Groen, alleen groen was de sterkste indruk die een tuin je gaf". Zou de schilder gelijk hebben? Hij had tijdens zijn werk steeds naar buiten gekeken. Misschien overheerste het groen daar zo, dat andere kleuren onder die last verbleekten. Haar geduld werd dus nóg langer op de proef gesteld over hoe een tuin eruit zou zien. Wel leerde ze dat door het gesprek het schilderij werd voltooid!

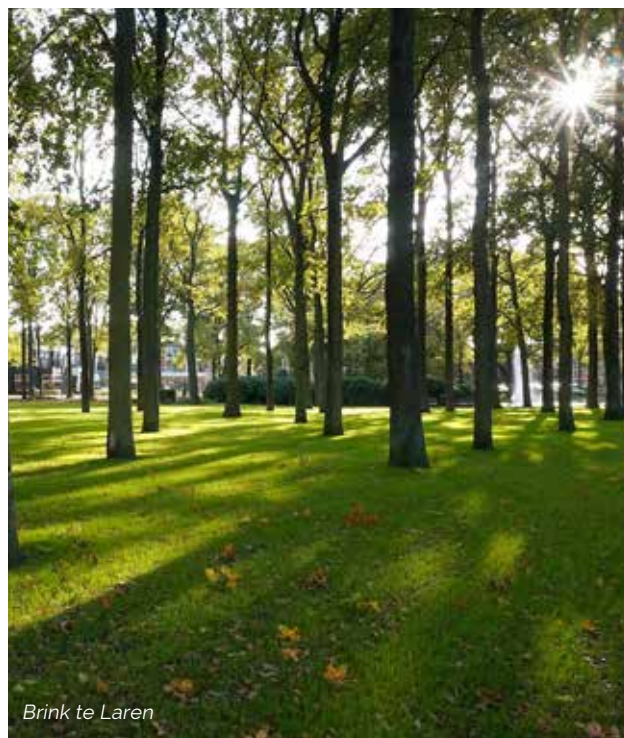
Zou het Barnett Newman net zo zijn vergaan bij het schilderen van *Who's afraid of Red, Yellow en Blue* (1967-1968)? Bijvoorbeeld geïnspireerd door een papaver-veld in het zonlicht met een blauwe terrasstoel? Over dit schilderij zijn heel veel gesprekken gevoerd. Newman wilde bij de kijker emotie oproepen. Dat is absoluut gelukt. Maar ook, stonden en staan mensen ervoor en vragen zich in alle eerlijkheid af wie nu wie belazert? Nadat het schilderij in het Stedelijk Museum tijdens een tentoonstelling was beschadigd met een mes (de dader zei dat het

schilderij enorm in waarde was toegenomen!), is er heel veel gedoe ontstaan over de restauratie. De Amerikaanse restaurateur zou - en later bleek dat inderdaad het geval te zijn - met een verfroller de kleuren opnieuw hebben aangebracht. *'Daar is dus geen kunst an!'* (moet hij gedacht hebben).

*kleurloos
tussen zwart en wit
geen groen is groener
zonder rood
het blauw niet blauwer
zonder het geel van de zon
of het wolkenwit*

*o, als ik kleuren kon
.....
een nieuwe regenboog
ik begon*

Vergaat het met vormen hetzelfde als met kleuren? En met woorden?

van uitwijvingen die - in de woorden van de kunstenaar - "een beeld geven van de visuele rijkdom van de aarde". Aardeschilderijen: wrijven met aarde... *er is geen kunst an!* Je moet alleen op het idee komen.

Het idee is mijns inziens de basis van elke grote of kleine kunstenaar.

Ja, we hebben een gesprek nodig, een dialoog, een idee, een uitgewerkt idee en verder is *er geen kunst an!*

schrijven in licht-

*achter de inktzwarte hemel
weet ik de sterren
onder de hagelwitte sneeuw
het zachte mos
in diverse groenen:
de aarde schrijft zichzelf
in ontelbare tinten*

* eigenlijk: herman de vries (hij gebruikt nooit hoofdletters)

Informatie Newman: wikipedia.nl

Informatie Herman de Vries: Wikipedia.nl

Gedichten: uit bundel *zielsveel* (2002), antoinetty van den brink
Eerste indrukken, K. Schippers (zeer de moeite waard. Nooit meer zult u over een wieg gebogen staan en de meest belachelijke geluidjes maken -poekie-poekie bijvoorbeeld- of onzinnige vragen stellen als: 'liggen we er lekker bij vandaag?') Ik heb een aantal hoofdstukken uit dit boek samengevat in bovenstaande tekst.

Herman de Vries*, hij vertegenwoordigde Nederland op de Biennale 2015 met de tentoonstelling *to be all ways to be*, laat ons de schoonheid van de natuur zien. Zo legt hij zwerfstenen op een rijtje en... men vergaapt zich eraan. Sinds 1976 verzamelt herman de vries ook aarde van over de hele wereld. Hij heeft meer dan zeventuizend monsters. De monsters worden gebruikt voor het maken

STICHTING KUNST IN LAREN

WIE IS BANG VOOR BLAUW?

EXPOSITIE VAN ACHTTIEN KUNSTENAARS

Iedere vrijdag-, zaterdag- en zondagmiddag in juli & augustus van 12 tot 17 uur
Informatie en activiteiten: www.kunstinlaren.nl

SANATORIUM ZONNESTRAAL
Mr. H.C. Dresselhuyspaviljoen
Loosrechtse Bos 17-21
1213 RH Hilversum

KUNSTENAARSBENODIGDHEDEN

- schildersezels en schildersdoeken
- kwasten en penselen
- diverse verfsoorten
- spraypaint
- kleurpotloden
- papier

Art Supplies Het Gooi - Oostermeent-Noord 196, 1274 SH Huizen
Tel.: 035 - 63 16 103 - info@artsupplieshetgooi.nl
Dinsdag t/m zaterdag: 10.00-17.00 uur - Vrijdag 10.00-19.00 uur
www.artsupplieshetgooi.nl

Opruimen Goed Geregeld voor een opgeruimd en overzichtelijk huis

Opruimen is een lastige maar noodzakelijk klus om uw huis op orde te houden. Rommel en chaos in uw woon- of werkomgeving geven u onnodig stress en onrust. Ontbreekt het u aan tijd of overzicht om orde op zaken te stellen in uw huishouden?

Opruimen Goed Geregeld helpt u weer op orde.

OGG biedt u hulp en advies bij :

- Verhuizen van groot naar klein;
- Opruimen en ordenen van uw spullen;
- Opruimen inboedel na overlijden van familielid;
- Opzetten van een goed geordende administratie

Ziet u als een berg op tegen het opruimen?
Schakel dan Opruimen Goed Geregeld in.

Meer weten?

Karin von Martels, gecertificeerd professional organizer

Tel. 06 - 53 60 54 19

E-mail: info@opruimengoedgeregeld.nl

Web: www.opruimengoedgeregeld.nl

postzegelverzameling
melting brieven lampen
curiosa kabin
antiek commode meub

NIEUW!

Bypias

LAREN WINKEL

SINT JANSTRAAT 2-4
DE SMEDERIJ, NAAR BOVEN

LINEN & NATURAL MATERIAL COLLECTIONS WWW.BYPIAS.COM

Emmie Verver 44

Expositie: Smeekweg 49, 1251 VK Laren /
Woonadres: Klooster 29A, 1251 WP Laren / 06 11237076 / emmieverver@ziggo.nl

*Ik denk altijd
in beelden.*

Susanne Vianen 45

Expositie: Muziekcentrum Schering & Inslag, Eemnesserweg 15A, 1251 NA Laren /
Woonadres: Derkinderenlaan 7, 1251 EK Laren / 035 5384250 - 06 53690081 / susannevianen@kpnplanet.nl

*Het meest kenmerkende in
het werk is de expressiviteit
en het kleurgebruik.*

46 Bernard Vlaar

Postiljon 44, 1251 TM Laren / 035 6213163 - 06 51634174 / info@bernardvlaar.nl / www.bernardvlaar.nl

*Mijn werk is geïnspireerd op
vormen, gebouwen en kleuren die mij
in het dagelijks leven omringen.*

47 Elize van der Werff

De Schaepstal 8, 1251 MZ Laren / 035 5317525 - 06 28975660 / elize@elizekunst.nl / www.elizekunst.nl

*Ik ben het liefst bezig met alle
manieren van beeldvorming
tegelijktijd, maar de tijd ontbreekt...*

Wiesje Wienbelt 48

Akkerweg 18, 1251 ZL Laren / 035 5313585 - 06 40405625 / info@artyuse.com / www.artyuse.com

Al vanaf mijn prilste jeugd ben ik gefascineerd door afgedankte stukjes stof, wol, kantjes en kraaltjes.

50 Gemma van der Zee

Expositie: Wagenpad 7, 1251 RE Laren /

Woonadres: Klaaskampen 2B, 1251 KP Laren / 035 5310374 - 06 50518019 / gemmavanderzee@planet.nl / www.gemmavanderzee.nl

Ze werkt voornamelijk met acryl op doek, maar ook pasteltekeningen maakt ze met plezier.

Ank van der Zee 49

Wagenpad 7, 1251 RE Laren / 035 5318900 - 06 15651409 / ankvanderzee@planet.nl / www.ankvanderzee.nl

Naast boetseren is mijn passie het hakken van vrouwfiguren en torso's uit steen.

51 Hanny van der Zwaan

Expositie: Johanneskerk, Naarderstraat 5, 1251 AW Laren /

Woonadres: Jordaan 22, 1251 PD Laren / 06 46280236 / hannyvanderzwaanwijchers@gmail.com / www.swanart.nl

Kunst kan in de visie van Hanny bekeken worden vanuit de maker of de waarnemer.

The English Hatter

HOEDEN EN HERENMODE SINDS 1935

english-hatter.nl
Bestel ook op onze webshop!

Heiligeweg 40 – Amsterdam
Binnenhof 41 – Amstelveen

Beethovenstraat 7-B – Amsterdam
Naarderstraat 7 – Laren

VIOLET
FALKEN
BURG

dagvoorzitterschap
presentatietraining
ghost writing

Kerklaan 15, 1251 JR Laren, www.violetfalkenburg.nl

Café t' Bonte Paard

Gezelligheid dichterbij

Naarderstraat 1, 1251 AW Laren (NH) Tel: 035-5382092
Email: info@cafehettontepaard.nl www.cafehettontepaard.nl

VAN DEN BRINK THUYS

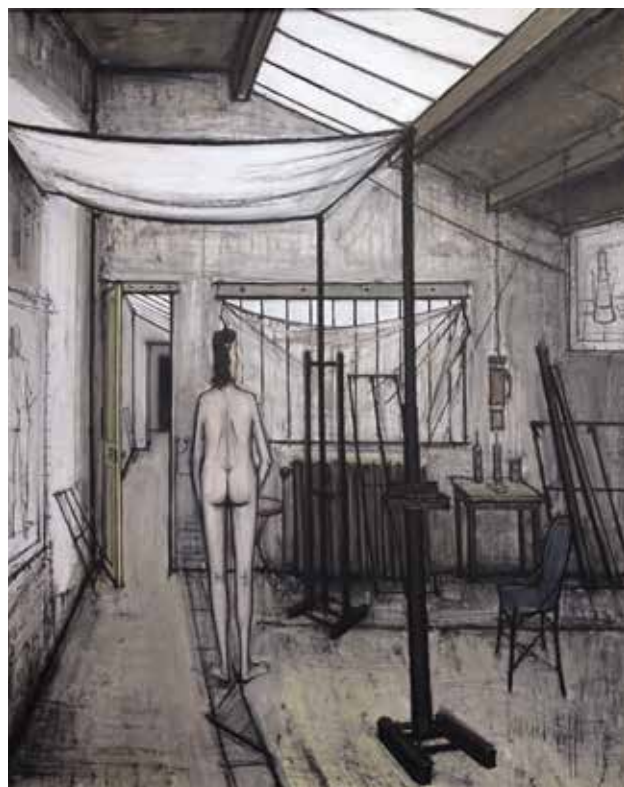
— SINDS 1830 —

**10% korting
op alle
kunstschilders
artikelen**

VERF GLAS BEHANG ZONWERING
KUNSTSCHILDERS ARTIKELEN
TORENLAAN 1 1251 HE LAREN NH
WWW.BRINKENTHUYS.NET

“IK WIL ONS PUBLIEK VERWENNEN MET MOOIE KADOOTJES”

“Mooie dingen halen van onverwachte plekken. Niet doorsnee, maar verrassend. Particuliere collecties die niemand kent.” Dat is een opdracht die Jan Rudolph de Lorm, museumdirecteur van Singer Laren, zichzelf iedere keer opnieuw stelt. De tentoonstelling ‘Franse Modernisten’ die nog tot 28 augustus is te zien, is er weer een voorbeeld van. Zes zalen vol prachtige werken van o.a. Paul Gauguin, Henri Matisse, Kees van Dongen en Amedeo Modigliani. “Het is waar mijn hart ligt. Dit is één van de mooiste particuliere kunstverzamelingen in Frankrijk.”

Bernard Buffet, *L'atelier*

In zijn kantoor, de voormalige slaapkamer in villa 'De wilde Zwanen' van het kunstenaarsechtpaar Anna en William Singer, vertelt De Lorm over zijn passie voor het inrichten van en het op zoek zijn naar bijzondere tentoonstellingen. "Ik ben een opportunistpakker. Ik zie en ruik mijn kansen. Het houdt een beetje het midden tussen je gevoel volgen - het fingerspitzengefühl - en je common sense erbij houden. Eric Blanchegorge, directeur van het Musée d'art moderne in Troyes, vroeg of hij langs mocht komen voor wat adviezen, omdat hij 'onze' Raoul Dufy-tentoonstelling (2014) zou overnemen. Natuurlijk wilde ik hem helpen met hoe wij dat hadden opgezet. Terwijl ik hem het museum liet zien en we in het depot belandden, vroeg ik hem naar zijn collectie. Hij vertelde dat deze - net als Anna en William Singer - ook uit een privéverzameling bestaat. Van het Franse echtpaar Pierre en Denise Lévy. Zij hebben destijds fortuin gemaakt in de textielindustrie met o.a. wereldwijde fabricage-licentie van Lacoste. Hun collectie van ruim 2000 werken hebben ze destijds aan de Franse staat geschonken en in de jaren tachtig is er een nationaal museum omheen gebouwd, dat geopend is door François Mitterrand. "Wat voor kunstenaars?", vroeg ik. 'Nou eh, Courbet, Picasso, Derain, Dufy Bonnard, Braque, Van Dongen.' Ik zeg: 'Ga door, ga door.. Zullen we onze collecties uitwisselen? Nog voordat ik met hem 's avonds aan tafel zat, was het rond."

"Ik ben er naar toe gereisd en heb de werken ter plekke met mijn iPhone gefotografeerd. In de trein terug heb ik de tentoonstelling al in een powerpoint neergezet. Ik ken de Singer-zalen inmiddels goed, dus klopt die eerste draft behoorlijk. Deze vormde de outline van de tentoonstelling, die door ons team vervolgens nauwkeurig werd uitgewerkt."

Jan Rudolph de Lorm

Maurice Marinet, *Intérieur*, 1906Pierre Bonnard, *Les Coquelicots*

Hij vertelt dat hij als kind al altijd tentoonstellingen wilde maken. "Mijn moeder was kunstschilder en als zij om de zoveel tijd exposeerde, was dat vaak bij ons thuis in Arnhem. Alles ging boven een bepaalde hoogte aan de kant. Tot in de slaapkamer aan toe. Mijn moeder vond namelijk dat je een schilderij - ze maakte impressionistisch werk - altijd in een huiselijke situatie moest zien. Eerst deed mijn vader het, later heb ik dat van hem overgenomen. Er werd altijd veel verkocht. En ook toen ik studeerde, wilde ik altijd tentoonstellingen maken. In het Rijksmuseum was het met objecten - in het bijzonder zilver - en toen ik zeven jaar geleden hier kwam, kon ik eindelijk lekker met schilderen aan de gang." Drie grote exposities en verschillende kleinere per jaar produceert hij. Alle de laatste jaren even succesvol. "Meestal bepaal ik het scenario en ik hecht er aan ook de hanging van de schilderijen te bepalen. Het moet in balans zijn. Dat het een zekere rust heeft en niet bij elkaar is gepropt. Het verhaal moet kloppen. Het is soms ongelooflijk schuiven op zo'n wand. De lijsten moeten kunnen. Het is fine tunen. Totdat wij er ons als team comfortabel bij voelen. Het is een vak."

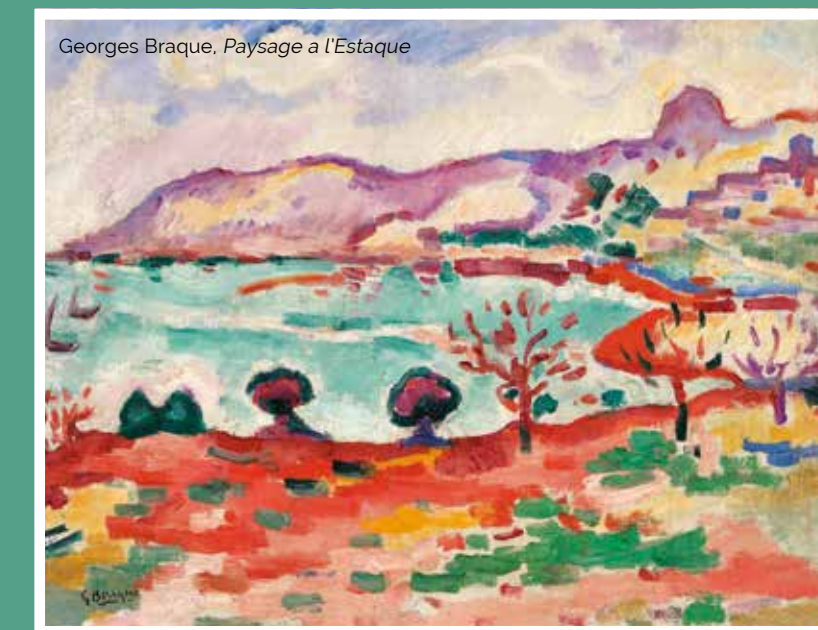
De tentoonstelling is een verrassende verzameling van 100 jaar Franse schilderkunst. Het start met schilderijen van de belangrijke grondleggers van het modernisme zoals Gustave Courbet, Georges Seurat en Paul Gauguin. Van Seurat is het prachtige schilderij *Les Pêcheurs* uit 1883 te zien, een voorstudie van zijn beroemde werk *La Grande Jatte*. De verzameling van het mecenas-echtpaar bevat ook een groot aantal fauvistische werken van kort

na 1900. Van kunstenaars als Matisse, Derain, De Vlaminck, Braque, Marquet en Van Dongen. Uniek in de verzameling zijn de kunstwerken uit de periode tussen de beide wereldoorlogen. Hierin zijn kunstenaars vertegenwoordigd als Marinot, Chabaud, en Dufy. Uit de periode na de Tweede Wereldoorlog zijn werken te zien van o.a. De Staël, Bissiere, Buffet en enkele vroege werken van Corneille. Bijzonder is ook dat de 'Ecole de Paris' niet ontbreekt. Een groep buitenlandse kunstenaars in Parijs, onder wie Modigliani, Picasso, Hundertwasser en Soutine. Een aparte zaal is ingericht met werken op papier.

"Ik denk dat de tentoonstelling een verrassende en eigenzinnige kijk geeft in het Franse modernisme", legt De Lorm verder uit. "Daarmee bedoel ik dat het een periode is geweest van onwaarschijnlijke creativiteit en vernieuwing. En het echtpaar heeft het met zoveel smaak bijeen gebracht dat de collectie een som der delen-effect oplevert. Het past heel goed bij elkaar. Wanneer je goed kijkt, is het één groot feest van kleur en ongelooflijk sensitief. Als het ware gemaakt voor het Singer-publiek. Geen politieke statements maar het dagelijks leven verbeeld. Niet shocking. Vrouwen die boekjes lezen, thee drinken, in de tuin de bloemen schikken, een mooi stilleven. Heel prettig allemaal en dichtbij. Feel good. Het is het smullen. Dat is ook wat ik wil. Het publiek verwennen met heel veel mooie kadootjes. Een parade van toppers die de meeste mensen niet kennen."

PUBLICATIE

Bij de tentoonstelling is een rijk geïllustreerde publicatie uitgebracht door THOTH. Deze is te verkrijgen in de Singerwinkel, www.singershop.nl en de boekhandel Prijs € 19,90. •

Georges Braque, *Paysage a l'Estaque*

BERTRAM BEERBAUM: "KUNST NODIGT UIT."

Met de komst van een 'inspiratie-atelier' aan de Brink 9 is Laren een imposant creatief centrum rijker. Het als garage gebouwde pand uit begin jaren zestig was bepaald geen architectonisch hoogstandje. Onder aanvoering van Bertram Beerbaum onderging het gebouw dat van 2009 tot 2015 de Lionel gallery huisvestte, een ingrijpende metamorfose. Met zijn zakenpartner André de Vos en de internationaal toonaangevende interieurdesigner Eric Kuster gebruikte hij materialen en kleuren zoals hij het zelf thuis zou inrichten. "En dan zien we wel of de mensen het mooi vinden."

Eind negentiende begin twintigste eeuw forenseerden welgestelde Amsterdammers door de komst van de stoomtram naar het Gooi om in het schrale boeren- en weversdorp Laren, dat door de schilders Jozef Israëls, Albert Neuhuys en Anton Mauve was ontdekt, van de onbedorven natuur te kunnen genieten. Architecten als Cuypers, Hamdorff, Hanrath en De Bazel bouwden in het 'Land van Mauve' - waar genoeg ruimte was - hun villa's in de beroemde Gooise landhuisstijl.

100 jaar later is er nagenoeg geen bouwgrond meer. Maar de vraag naar klassieke 'Larense' architectuur in een residentiële bosrijke omgeving is er nog steeds op die spaarzame plekken", zegt Bertram Beerbaum. "Alleen achter de voordeur van zo'n nieuw landhuis openbaart zich een totaal andere wereld. Het contrast tussen exterieur en interieur is net zo groot als verrassend." De 39-jarige Laarder die communicatie en vormgeving studeerde in Rotterdam en tijdens die studie 1 dag in de

week werkte in de winkel die hij na zijn studie overnam, ziet deze showroom dan ook als een statement van architectuur, interieurdesign en wonen. "Hier laten we als de architecten en ontwerpers van Kabaz zien wat wij kunnen. De combinatie van architectuur en interieurdesign. Over het algemeen ontwerpen architecten alleen de buitenkant van het huis en vergeten de binnenkant. En interieurarchitecten hebben zoiets van 'kom maar, als het huis klaar is'. Wij zien het meer als een soort 'gesamtkunst'. We laten architectuur en interieur juist heel erg op elkaar aansluiten met zaken als ontwerp, zicht, routing, domotica (huiselijke electronica), verlichting en styling. Afmetingen zijn juist heel belangrijk waar je in mijn visie echt bij de bouw of verbouw rekening mee moet houden. Het moet goed op elkaar aansluiten. Het gaat niet om de schoonheid van een enkel meubel, maar om een subliem totaalbeeld. Alles wordt hier uit de kast gehaald. Wij zijn bezig vanaf de ontwerpfase tot aan de oplevering. Het gaat om luxe en comfort. Wat wij doen is Champions League. We doen ook niet één specifieke stijl. We stemmen dit af op de klant."

Ook kunst voelt zich thuis in het gedachtengoed van Beerbaum en De Vos. Het speelt een belangrijke rol. Wij proberen altijd voor iemand een interieur te maken dat op zijn of haar lijf geschreven is. Het is de beste manier om zo'n huis persoonlijk te maken. Bij de bouw of verbouw is het noodzakelijk dat je kunst de ruimte geeft. En dan heb ik het niet over die drie foto's van opa en oma en de kinderen op de overloop, maar dat je plekken creëert waar mensen met kunst hun stempel kunnen drukken. Ik vind het leuk om met mensen daar samen over na te denken, maar ik stuur ze eerst op pad. Zoek zelf in

galeries, google op internet, kijk bij Pinterest, kies wat je mooi vindt. Kunst is een belangrijk onderdeel van de totale beleving. Kunst maakt een huis groter dan alleen maar een huis met mooie spullen.

Laren vindt hij een spannend dorp, omdat er zoveel verscheidenheid is. Tegenstelling ook. Een dorp met stadse allures. Met respect voor het dorp, zou hij toch wat meer ruimte willen in de bestemmingsplannen van de gemeente. Er is nu bijna geen vernieuwende architectuur. Het is of historiserend of iets moderns dat niet vernieuwend is. Er zou meer ruimte moeten komen voor creativiteit. Het dorp Bergen heeft eenzelfde historie als Laren. Daar wordt meer toegestaan. Een nieuwe architectuur aan de buitenkant van het dorp met een hogere goothoogte en wat minder bouw in de breedte.

Wat hem zelf inspireert zijn mensen die dingen net iets anders doen. Out of the box-denkers. Contrasten, tegenstrijdigheden. Een goed voorbeeld daarvan is de binnentuin aan de achterzijde van het pand. Voor die binnentuin konden we alles bedenken, maar het bleef gemarkeerd door een heel lelijke muur. Ik vroeg een kunstenaar en die zei: "Ik kan er wel wat mee. Geef mij een inspiratiebeeld. Hij schilderde met een stuk of twaalf spuitbussen in anderhalve dag, als was het New York, portretten van grote architecten als Le Corbusier, Arne Jacobson en Frank Lloyd Wright. Grote namen die mij altijd hebben geïnspireerd, omdat zij verder durfden te denken dan de standaard kaders en over grenzen zijn gegaan. Toen het klaar was, gaf het in een keer iets groots aan onze binnentuin: een uitnodiging tot gesprek. Een conversation piece. Kunst nodigt uit." •

Never a dull interior...

MARLIN MAISON
— INTERIOR DESIGN —

Brink 19, 1251 KS Laren • 0031 35 - 538 26 78
0031 6 - 491 453 44 • info@marlin.maison

KESSEL LIJSTEN

TIJDENS DE ATELIERROUTE
VRIJBLIJVEND ADVIES
DOOR GEDIPLOMEERDE
RESTAURATOREN!

Zevenend 33c 1251 RL Laren
T. 035 5319121 M. 0612150812
E. info@kessel-lijsten.nl
www.kessel-lijsten.nl

B & B KUNST : Bed and Breakfast met Galerie

Marcelle Reijn exposeert tijdens de
Open Atelierroute
op zaterdag 21 en zondag 22 mei 2016

Logeren in Laren tussen kunst bij
Annebé Posthumus Meyjes

de Pijl 8 1251 JN LAREN
06 23495298 bnbkunst@gmail.com
bedandbreakfast.nl airbnb.nl FB: bnbkunst.nl

restaurant

VLAAR

Wining & Dining
in het Gooi

Laat je verrassen!

SURPRISE MENU

2- tot 6-gangen vanaf €29,50
lunch & diner

aanbevolen

GaultMillau & Lekker 2016

Noordereinde 129 • 1243 JL 's-Graveland • tel. 035-6561661
www.restaurantvlaar.nl

. WAAR IS DIT?

BEELD VAN EEN TUIN

De Larense voortuin verschuilt zich steeds meer achter heggen en bagen of legt het af tegen crematoriumgrint met SUV. Toch zijn er nog een paar 'beelden van tuinen' in ons groene en charmante dorp. Soms humoristisch, dan weer romantisch of robuust. Het zegt alles over de bewoners ervan. Herkent u ze?

*Wij hebben
optische kunstwerken
hangen.*

●● De Valk Hensbergen
opticiens

Openingstijden
ma. gesloten
di. t/m vr. 9.00 uur - 17.30 uur
za. 9.00 uur - 17.00 uur

Brink 16 Laren NH T. 035 538 27 38

TIMMERFABRIEK
LANGENDORFF

• Kozijnen • Deuren • Ramen

Heideveldweg 11
1251 XK Laren

Tel. (035) 5382318

Fax (035) 5313275

E-mail info@tifa-langendorff.nl

Van Mossel

De Rijt 10, Laren N.H. Tel. 035 · 5383995

loving interiors
design & styling

presents

*Gooisch
Poppenhuis*

...verscholen in het idyllische gooi, omringd door prachtige natuur met herten en eekhoorns staat dit rietgedekte poppenhuis...

www.lovinginteriors.nl

Zelfportret Rembrandt

**REMBRANDT
MAAKTE
AL SELFIES**

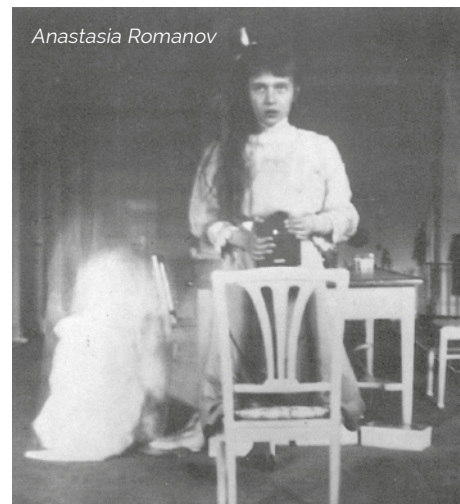
Zolang de mensheid bestaat, is er de dwang zichzelf letterlijk te vereeuwigen en dan natuurlijk zo mooi mogelijk! Vóór de uitvinding van het fotoestel, gebeurde dat door het schilderen van (zelf)portretten.

Zelfportret Jan Steen

Zelfportret Robert Cornelius

Anastasia Romanov

Veel beroemde schilders als Rembrandt Jan Steen, Carel Fabritius en Gerrit Dou schilderden zichzelf. Rembrandt zelfs meer dan negentig keer. Dat duurde een stuk langer dan het maken van de huidige selfie. Er ging een lange opleiding aan vooraf en er was vakmanschap voor nodig om een portret goed gelijkend te maken. Door zichzelf zo vakkundig en mooi mogelijk te schilderen - hoe beter het portret dus 'leek' - hoe meer klandizie de schilder kreeg. Het zelfportret was hun zogenaamde visitekaartje.

In 1839 maakte de Amerikaan Robert Cornelius de allereerste foto van zichzelf: een selfie. Hij moest er vijftien minuten, zo lang was de belichtingstijd, stokstijf stil, voor poseren. De allereerste tiener-selfie werd gemaakt door de Russische prinses Anastasia Romanov. In 1914 maakte ze een foto van zichzelf voor de spiegel.

De camera die ze gebruikte was de Kodak Brown. Ze stuurt de foto naar een vriend en schrijft als toelichting erbij 'het was lastig om de foto te maken, want mijn handen trilden'. Met Anastasia en de laatste tsarenfamilie is het niet goed afgelopen. Zij werden allemaal in 1918 vermoord, zij het dat de overblijfselen van haar, in tegenstelling tot die van haar familieleden, nooit zijn teruggevonden. Een groot mysterie.

De selfie is 'hot' en zal dat nog lang blijven. De markt speelt er handig op in. Er bestaan cursussen, workshops en allerlei handige technische hulpmiddelen. En wie wil dat nou niet? Nog mooier op een foto staan dan je al bent en... die foto dan wel 'delen' met en laten 'liken' door zoveel mogelijk 'vrienden'. •

“Zonder *vakmanschap* is inspiratie niets dan een rietstengel die *meebuigt* met de wind.”

(Johannes Brahms)

DOOR PAULIEN HUIZINGA

TIPS VOOR EEN ZO MOOI MOGELIJKE SELFIE (ZEKER VOOR VROUWEN!)

- Ga zo dicht mogelijk bij het raam staan. Het daglicht zorgt ervoor dat je rimpels vervagen.
- Houd je kin een beetje naar beneden. Zo kom je vriendelijker over.
- Houd de camera iets hoger. Van een onderkin wordt niemand mooier.
- Maak de foto nooit helemaal frontaal, maar een beetje van opzij, zorg dat er een stukje kaaklijn zichtbaar is.
- Als je een groot gezelschap wilt fotograferen is een selfie stick handig.
- Zorg dat de arm waarmee je de foto maakt, er niet opstaat.

Hans en Marianne heten u hartelijk welkom op de Steffenshein 4.
info@mariannehoutkamp.nl

LAAT U VERRASSEN
IN ONZE VERNIEUWDE
SHOWROOM!

De route naar ontspanning

In Laren is de kunst niet voorbehouden aan kunstenaars en kunstliefhebbers. In Laren wordt de kunst om van het leven te genieten immers door iedereen beoefend. Daarbij past ontspanning van lichaam en geest, in de vertrouwde omgeving van het eigen huis. Een zwembad, spa of sauna zorgt voor uw welzijn wanneer u maar wilt. En wat er op dat gebied allemaal mogelijk is, ontdekt u in Barneveld.

In onze showroom kunt u zien hoe een zwembad van polypropyleen in elke gewenste vorm te maken is. U ziet de nieuwste high-tech spa's uit Amerika en de originele sauna's. Onze eigen projectafdeling maakt desgewenst een compleet ontwerp voor uw eigen wellnesscentrum. Wij verstaan de kunst u jarenlang zorgeloos te laten genieten.

interhiva
spa's • zwembaden • sauna's